

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADYENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 3, 2007

Vol. XCVIII Nr. 192

Globalinis karas už savo emigrantus

Ženklas, įspėjantis apie bėgančius migrantus.

Susidūrusios su didėjančiu kvalifikuotų darbuotojų deficitu ir demografinės krizės pavojais, vis daugiau pasaulio šalių bando susigrąžinti išsilavinusius savo emigrantus, rašo Balsas.lt.

Už žmogiškuosius išteklius jau seniai kovoja Kinija ir Indija, o Lenkija ir Rusija šiuo metu vykdo didelio masto agitacines kampanijas, kuriomis siekiama sustabdyti katastrofišką gyventojų bėgimą į užsienį, tvirtina Vokietijos verslo dienraštis „Handelsblatt“.

Tuo tarpu, pasak dienraščio, Vokietija iki šiol rūpinasi vien tik tuo, kaip pritraukti į savo mokslą jaunos emigrantus. Plačios vokiečių susigrąžinimo į tėvynę programos ji neturi.

Praėjusią savaitę Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński pareiškė, kad jau nebegalima sudėjęs rankas stebėti, kaip iš šalies išvažiuoja gydyto-

jai, medicinos seserys, kvalifikuoti darbininkai ir inžinieriai. Po įstojimo į ES 2004 m. šalį paliko daugiau nei milijonas gyventojų.

Tiesą sakant, yra ir priešingos krypties srautas: Europos Sąjungai išsiplėtus į rytus tokios valstybės, kaip Lenkija ir Rumunija, tapo ne tik emigracijos, bet ir imigracijos šalimis. Tačiau, pasak dienraščio, į jas atvyksta anaipol ne laukiami kvalifikuoti specialistai, galintys kompensuoti praradimus dėl į Vakarus emigruojančių savo pačių piliečių.

Dabar Lenkijos vyriausybė ketina užsienyje steigti darbo biržas. Siekiama palengvinti grįžimą į tėvynę išvykusiųjų šeimoms mažinant mokyklose keliamus reikalavimus buvusių emigrantų vaikams. Panašios programos veikia beveik visose kitose Rytų Europos šalyse, įskaitant Čekiją, Slovakiją, Bulgariją ir Rumuniją.

Rusija taip pat neseniai pradėjo vykdyti 80 milijonų eurų vertės programą, siekdamą susigrąžinti Rusijos vokiečius. Priežastis ta pati, kaip ir kitose šalyse: Jungtinių Tautų duomenimis, norinčiai išlaikyti ekonomikos augimą Rusijai būtina priimti 2 mln. imigrantų. Naujienų agentūros „Interfax“ teigimu Maskva už šiuos pinigus Rusijos vokiečių bendruomenėms statys butus, gerins švietimą ir medicininį aptarnavimą.

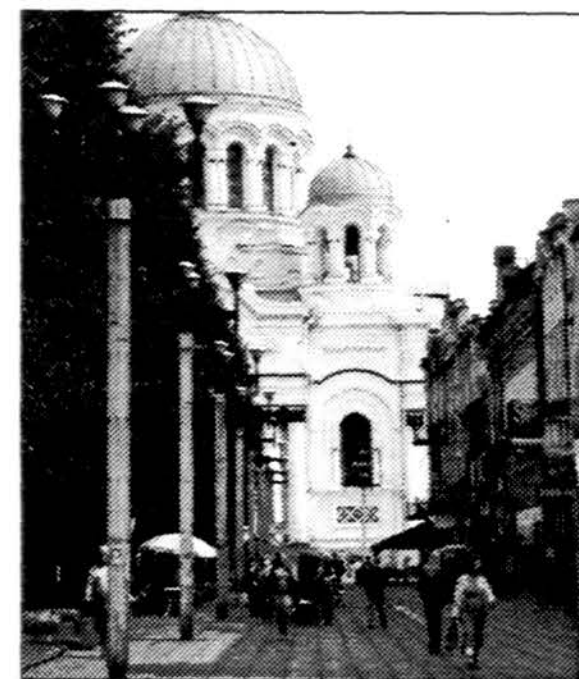
Ar emigrantų susigrąžinimo programos gali padėti Vokietijai išspręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo ir mažėjančio gimstamumo problemas? – klausia dienraštis. Migracijos problemas tyrinėjantis mokslininkas Klaus Bade mano, kad ne.

„Tai netinkamas kelias“, – tvirtina Bade, kartu einantis ir federalinės vyriausybės Imigracijos reikalų tarybos nario pareigas. Jis teigia žvelgiantis į priekį. „Net jei konjunktūra Vokietijoje klostysis palankiau, emigracijos bangos tai nesusitardys“, – tvirtina jis.

Šiuo metu Vokietiją užliejo emigracijos banga. Praėjusiais metais, taip pat, kaip ir 2005-aisiais, iš šalies išvyko daugiau vokiečių, nei atvyko. Federalinės statistikos žinybos duomenimis, pernai tėvynę paliko 52,000 vokiečių daugiau, nei į ją sugrįžo.

Tai reiškia, kad skirtumas, lyginant su 2005 m., išaugo trigubai. Tai nelaimė ir šalies ekonomikai: dabar Vokietijos įmonėse – didžiausias per 7 metus darbo rankų trūkumas. Šalies įmonėse yra apie 1,5 mln. laisvų darbo vietų.

Nukelta į 6 psl.

Laisvės alėja.

Norvegai: Kaunas – „mafijos miestas“

Vilnius, spalio 2 d. (BNS) – Norvegijos žiniasklaidoje Kaunas minimas kaip „klasikinis gangsterių miestas“, kuriame klesti prekyba vogtais daiktais ir prasideda narkotikų kelias į Europos šalis.

Kaip praneša dienraštis „Kauno diena“, kelių Norvegijos dienraščių ir televizijų žurnalistai prieš keliolika dienų lankėsi Lietuvoje, o praėjusią savaitę skaitytojams ir žiūrovams pateikė savo reportažus.

Juose juodinama visa šalis, tačiau bene labiausiai kliuvo Kaunui.

Norvegijos nacionalinė televizija ir laikraščiai Kauną vadina vagių lizdu, mafijos sostine. **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Pasisako paskiltininkų kursų kurentai (p. 2)
- Ar tikrai Lietuvoje kovoja ma su korupcija? (p. 3)
- Nuomonė. Paslėptas korupcijos židiny (p. 4)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 4-5)
- Miesto panorama (p. 6)
- Mažoji Lietuva (p. 8, 11)
- Indija prieš 20 metų (2) (p. 9)
- Šiluvos Marijos paveikslas pradėjo piligriminę kelionę (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD – 2.42 LT
1 EUR – 3.45 LT

Seime – 33 milijonieriai

Vilnius, spalio 2 d. (BNS) – Pirmadienį oficialiai paskelbtos politikų ir valdininkų 2006 metų turto deklaracijos rodo, kad Seime yra 33 milijonieriai, tai yra tiek pat, kaip ir 2005-aisiais.

Darbo partijos nario Antano Bosio turtas niekas negalėtų pasigirti ne tik Seime, bet ir apskritai Lietuvos politinėje padangėje. Jis deklaravo turįs beveik 63 mln. litų turto ir grynųjų pinigų santaupų, dar pusę milijono yra paskolinęs, rašo dienraštis „Kauno diena“.

Daugiau kaip milijono litų turtą ir pinigines lėšas yra deklaravusios Seimo narių Virginijos Baltraitienės, Violetos Boreikienės, Broniaus Braudausko, Kęstučio Daukšio, Arimanto Dumčiaus, Vytauto Galvono, Ramūno Garbaravičiaus, Vydo Gedvilo, Sauliaus Girdausko, Kęstučio Glaucko, Jono Jagmino, Vytauto Kamblevičiaus, Vaclovo Karbauskio, Romualdos Kšanienės, Armino Lyde-

Antanas Bosas.

kos, Vilmos Martinkaitienės, Algimanto Matulevičiaus, Vladimiro Orechovo, Raimundo Palaičio, Juozo Palionio, Broniaus Paužos, Alfredo Pekeliūno, Jono Pinskaus, Jono Ramono, Viktoro Rinkevičiaus, Alvydo Sadecko, Artūro Skardžiaus, Vaclovo Stankevičiaus, Viačeslavo Skilio, Romo Venclovos, taip pat ministrų Romo Žakaitienės ir Vyto Navicko šeimos.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-02-07

S52 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Pasisako paskiltininkų kursų kursantai

Praėjusios savaitės „Skaitybės kelyje“ sesė Audra Lintakienė aprašė 2007 m. paskiltininkų kursus. Šios savaitės „Skaitybės kelio“ skyrelyje pasisako paskiltininkų kursantai. Kursų metu rašydami savo dienoraščius, kursantai vartojo slapyvardžius. Dėkojame sesei Audrai ir visai paskiltininkų kursų vadovybei už nuostabią suruoštą kursą.

„Skaitybės kelio“ redakcija

„Man labai patiko partizanų tema, nes buvo daug įdomios istorijos. Man patiko idėja, nes mano senelis buvo partizanas.“

„Netikiu, kad užbaigėme mano stalą ir mano skiltis pradeda dirbti kartu.“ Jonas Bolka – Geležinio vilko rinktinė.

„Pirma diena. Mes pradėjome žaisti žaidimus. Yra smagu. Mes išsiviešinėjome slapyvardžius. Mano yra zuikis.“ Zuikis – Geležinio vilko rinktinė.

„Šiandien buvo ok diena. Mes pasistatėme beveik viską, ką reikėjo. Bendrai paėmus, diena buvo gera, bet nebuvo smagu, kai mama išvažiavo. Aš išsiviešinėjau slapyvardį Liepa.“ Liepa – Geležinio vilko rinktinė.

„Šiandien mes buvome pažiūrėti Gintaro/Ažuolo vadovų mokyklos pastovyklę. Ten buvo keturios skiltys ir kiekviena skiltis turėjo savo laužą, lauko virtuvę, stalus ir rajoną. Buvo labai įdomu pažiūrėti, kaip jie ten gy-

vena ir dirba. Buvo labai smagu ir gera. Kai grįžome, mes susitikome GVM/AM kursantus. Jie peržiūrėjo mūsų tris rajonus ir tada nuleidome vėliavas. Mes mokėme juos tyliųjų komandų. Jiems buvo sunku iš pradžių išmokti, bet pagaliau jiems išėjo. „Turėk šypsena veide – ir gerą lazda už nugaros“ – autorius Baden-Powell.“ Banga – Geležinio vilko rinktinė.

„Pirma diena. Šiandien yra pirmo pragaro diena. Man šiandien nepatiko. Kandžiai, uodai ir vorai. Baisu! Geriausia, kad turiu gerą palapinę. Aš turiu gerą skiltį. Antra diena. Gal ne taip blogai, nes šiandien išmokau su ugniakuro pagaliukais ir iškepti skanius 'tacos'. Aš pamečiau savo kepurę. Trečia diena. Čia yra rojus. Aš susiradau kepurę. Susiradau ir peiliuką, pasiilgau jo. Mano nuotykių jau beveik pasibaigė. Ketvirta diena. Aš suklydau! Čia tikrai rojus. Mes valgėme pizza. Mes šį vakarą ilgai nemiegosime. P. S. Šiandien pasukutinė diena.“ Vyšnių žiedė – Žaliųjų rinktinė.

„Paskiltininkų kursuose labai smagu. Mano slapyvardis yra „Siaubas“. Išmokau Baden-Powell sakmę: „Nebijok padaryt klaidų. Kas jų nedaro, nieko nepadaro.“ Siaubas.

„Šiandien mes surengėme įkastinį stalą. Tada kažkas pasiūlė gerą idėją ir dabar turime viduryje laužą.“ Žalia gėlė – Tigrų rinktinė.

„Šiandien mes iškasėme stalą.

Paskiltininkų kursų „Geležinio vilko“ rinktinė/skiltis: Pirmoje eilėje, (iš k. į d.): Tėriukas Petry, Alicija Viktoraitė, Viktorija Stroputė, Siga Lapinskaitė; antroje eilėje: Mykolas Saulis, Aleksas Jučas, Jonas Savickas.

Vyr. sk. s. Audros Lintakienės nuotraukos

Daugiau informacijos apie lietuvių skautų veiklą rasite internete adresu: www.skautai.net

A + A IRENAI REGIENĖ

Visų jūrų skaučių ir jūrų skautų vardu išreiškiu gilią užuojautą brangiam broliui Regiui, jo sūnums, seseriai ir jų šeimoms.

MIRTIS BAISI TIEMS, KURIE SU MIRTIMI VISKĄ PRARANDA, BET NE TIEMS, KURIŲ GARBĖ NUMIRTI NEGALI (Cicero)

Sesė Regienė nenuilstamai dirbo skautybės gerovei. Jos šypsena apšvietė mus visus kaip švyturys. Ji mus mokė būti geresnėmis vadovėmis per pavyzdinę bendradarbiavimą su jaunimu. Mes drąsiai plaukiame pirmyn įvairiais vadovybės keliais.

Nors užgeso sesės Regienės švyturio šviesa, jos dvasia tebespindės mūsų širdyse. Stengsimės apšviesti kitus kaip ji mus apšvietė.

Ilsekis ramybėje. Gero vėjo!

j.v.s. fil. Taiyda Chiapetta
Nerijos tunto tuntininkė

Man juokinga, kad turime virti virš žemės, o valgome ant žemės. Buvo labai juokinga. (Trečių metų kursantams buvo dvi užduotys: iškasti valgomąjį stalą, o virtuvę iškelti virš žemės...) Mėlyna – Tigrų rinktinė.

„Per užkandį mes užmiršome paskirti miško partizaną. Mes pasakėme Gelei pasislėpti miške ir ji tiesiai įėjo į malkidę. Buvo labai juokinga!“ Juoda – Tigrų rinktinė.

„Šiandien mes statome trikoję lauko virtuvę. Mes imame anglis nuo laužo ir dedame ant trikojo virti.“ Julius Julotka – Tigrų rinktinė.

„Mes turėjome kitą laužą ir aš ką tik išsimaudžiau. Mama sakė, kas aš turėjau. Aš kiekvieną naktį esu labai pavargusi. Mes daug dirbam. Per laužus mes dainuojam dainą, kuri vadinasi „Žengimama“. Man labai ji patinka. Mes dar turime peteliškės žemėlapi daryti. Labai šalta.“ Zuikutė – Žaliųjų rinktinė.

Sesė Vanda Aleknienė moko paskiltininkų kursų kursantus Aleksą Jučą ir Tėriuką Petry kaip vartoti kompasą.

LS Fondas remia
Skautiją, o mes –
LIETUVIŠKOSIOS
SKAUTYBĖS
FONDĄ

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

AR TIKRAI LIETUVOJE KOVOJAMA SU KORUPCIJA?

RIMANTAS JONAS DAGYS
Seimo Antikorupcinės komisijos
pirmininkas

Neseniai sužinojome, kad demokratijos mūsų šalyje nedaugėja. Dabar premjeras Gediminas Kirkilas, mėgindamas išsisukti nuo atsakomybės už kovos prieš korupciją rezultatus, mėgina abejoti ir „Transparency International“ paskelbtu nepagerėjusiu korupcijos suvokimo Lietuvoje indeksu. Šis faktas akivaizdžiai liudija tai, kad valdančioji mažuma neturi aiškaus suvokimo, kaip realiai, o ne teoriniais samprotavimais reikia kovoti su korupcija. Nors Lietuvoje veikia visos tam reikalui skirtos institucijos, tačiau eilinis Lietuvos pilietis tikrai jaučia, kad padėtis šioje srityje negerėja. Kokios priežastys? Mano galva, svarbiausių priežasčių yra keletas.

Politinės valios stoka

Pasirašome susitarimą dėl valdininkų turto, įgyto nepagrįstomis pajamomis, laikymo korumpuotai įgytu bei visuotinio turto deklaravimo įvedimo, o Seimo teisės ir teisėtarnos komitetas bei Teisės departamentas vilkina procedūras, mėgina nuostatus įvardinti kaip antikonstitucines. Deja, valdančioji mažumas Vyriausybė nededa jokių pastangų ryžtingai išspręsti šią problemą ir pradėti šio klausimo diskusiją Seime.

Politikai rodo, kad nesąžiningi pareigūnų veiksmai bus toleruojami

Prezidentui buvo neįdomu skaičiuoti Seimo nacionalinio saugumo komiteto išvadas, kad į kotedžų istorijas įsipainioję pareigūnai daro diplomatinę karjerą. Premjeras savo patarėju įdarbina Seimo komisijos išvadose neigiamai įvertintus pareigūnus, EBSW skandale figūruojantys žmonės skiriami viceministrais ar mokesčių inspekcijos pareigūnais. Seimo valdančioji mažuma kartu su Darbo ir Liberaldemokratų partijos atstovais visiškai nepaisė Valstybinės tarnybinės etikos komisijos išvadų, kad žemės ūkio ministrė Kazimira Prunskienė reklamavosi už mokesčių mokėtojų pinigų. Valdžios įstaigų

vadovai mano, kad prievolė priversti valdininkus dirbti skaidriai yra tik prokuratūros ar STT reikalas. Kaip šiuos signalus turėjo suprasti specialiosios tarnybos ir visuomenė? Greičiausiai jie suprato, kad apie korupciją reikia kalbėti, bet su ja aktyviai nereikia kovoti.

Galima teisinės sąmonės aklavietė

Deja, daugelis teisininkų vadovaujasi nuostatomis, kurios žymiai apsunkina kovą su korupcija. Paieksiu du pavyzdžius.

Pirmas. Valdininkas, sprenddamas žemės grąžinimo klausimus, pasinaudojęs savo padėtimi, priima keliasdešimt sau ir savo giminėms palankių sprendimų, kai tuo tarpu kitiems sprendimai vilkinami. Visiems akivaizdu, kad tai yra blogai, tačiau, specialiosios tarnybos, remdamosi esą galiojančia teisine logika, mėgina nagrinėti kiekvieno atskiro sprendimo teisėtumą, bet ne visumą. Beje, specialiųjų tarnybų bandymų kreiptis į teismą dėl visumos, kaip man žinoma, nebuvo.

Antras. Žemės reforma dar nebaigta, ji tęsiasi jau 16 metų. Žmonės, padavę pareiškimus 1991 metais, iki šiol laukia sprendimų. Jų bylos gulėjo valdininkų stalčiuose, o kas jose buvo slepiama, ne visi pretendentai žinojo. Daugelis jų net ir sąmoningai nebuvo supažindinti su bylų turiniu. Dabar jie randa esą jų pasirašytus dokumentus, kurių iš tiesų jie nepasirašė. Piliečiai kreipiasi į prokuratūrą, prokuratūra, pasižiūrėjusi į tame dokumente parašytą datą, konstatuoja senaties terminą. Viena vertus, niekas nesiaiškina, kada tas popierius atsirado, kita vertus, problema yra platesnė. Kaip galima taikyti senaties terminą nepasibaigusiam procesui? Jeigu, teisėsaukininkų mąnymu reikia keisti įstatymus, kodėl to nesiūloma daryti? Gal taip ramiau? Mano galva, šis su sveika logika besikertantis teisinis absurdas turi būti ištaisytas. Kiekvienam, stebinčiam iš šalies, aišku, kad korupcija teismuose ir žiniasklaidoje irgi yra, bet šia tema net nedrįstama atvirai diskutuoti.

Atliekama mažai kompleksinių tyrimų

Iki šiol netirta nei farmacinių kampanijų įtaka sveikatos įstaigų vadovams, nei daryta jų ryšių su viešais pirkimais laiminčiomis įmonėmis analizė ir t.t. Begalės blogų sprendimų grąžinant žmonėms žemę, tačiau niekas nepradėjo specialius tyrimo, pasitelkęs nepriklausomus ekspertus. Dabar žmonių skundus nagrinėja tie patys, kurie tuos abejotinus sprendimus priėmė. Tokia komisija ar prie STT, ar prie prokuratūros turi būti kuo greičiau sukurta.

Taigi su korupcija kovojame padrikai, nekoordinuotai ir žinybiškai. Vyriausybė, deja, kol kas netapo tokios veiklos koordinatore.

Parengta pagal spaudos konferenciją
2007 m. rugsėjo 28 d.

Rasizmas „Jena 6“ scenoje

ALEKSAS VITKUS

Kad Amerikoje, o ypač pietinėse jos valstijose, rasizmas dar gyvuoja, negali būti net klausimo, tik kartais, ypač po to, kai 1964 m. buvo juodukams priimtas „Civilinių teisių“, o 1965 m. ir „Balsavimo teisių“ įstatymai, pasidaro neaišku, kas ką diskriminuoja.

Nors Ku Klux Klan kurstyti linčo teismo laikai jau seniai praėjo, kai kurie juodosios rasės žmonių tariami vadovai nori juos įtikinti, kad diskriminacija ir nevienodas teisių abiem rasėms taikymas dar ir šiandien plačiai bujoja Amerikoje. Tokie „žmogaus teisių“ sargai kaip dvasiškai Jesse Jackson ar Al Sharpton, atrodo, naudoja kiekvieną progą pasigarsinti kaip juodaodžių teisių kovotojai.

Tai, kas neseniai vyko ir dar rusena Louisiana valstijos Jena miestelyje, yra puikus demagogijos pavyzdys. Jena yra nedidelė vietovė centrinėje Louisiana valstijos dalyje. Miestelis, įsikūręs 1906 m., pasirinko Jena vardą, nes tais metais kaip tik buvo minima prieš šimtą metų įvykusios Napoleono pergalės prieš Prūsiją prie Jena miesto Tiuringijoje suaktis.

Šiandien ten gyvena vos 3,000 gyventojų. Ramus gyvenimas, atrodo, sukosi aplink vietinę bažnyčią ir amerikietišką futbolą. Nors visoje Louisiana valstijoje baltieji sudaro tik 65 proc. gyventojų, čia jų yra net 86 proc. Juodieji gyvena savo rajone, vadinamame „Tall Timber“. Jie turi savo bažnyteles ir net savo kapines. Juodi ir balti moksleiviai lanko tą pačią gimnaziją.

Tą ramybę sudrumstė įvykiai, prasidėję 2006 metais. Atrodo, kad balti mokiniai mėgdavo savo pertraukas praleisti vieno didelio medžio paunksmėje. Kai juodukai irgi panorėjo turėti teisę džaugtis pavėsiu, gimnazijos direktorius, aišku, jiems tai leido. Bet tuo nebuvo patenkinti baltieji, trys jų, mokyklos rodo komandos nariai, pakabino ant to medžio šakų tris kartuvių kilpas, labai dramatiškai primenantias jau beveik užmirštus buvusius linčavimus. Nors gimnazijos direktorius norėjo juos už tai tuojau išmesti iš gimnazijos, rajono švietimo vedėjas tam pasipriešino, sakydamas, kad tai tik „nekalta jaunuolių pokštas“. Jaunuoliai buvo laikinai trims dienoms atleisti iš mokyklos. Siekiant sumažinti iškilią rasinę įtampą, „baltasis“ medis buvo nukirstas.

Miestelio juodieji pajuoką ir nelygybę pajuto dar labiau, kai vienas baltas jaunuolis, pagrasinęs šautuvu trims juodukams mokiniams, buvo visiškai nenubaustas. Tuo tarpu kitas jaunas juodukas, atėmęs iš baltojo šautuvą, buvo apkaltintas vagyste. Mėnesį vėliau, 2006 metų gruodį, kai šeši juodukai mokiniai mokyklos kieme primušė baltą moksleivį, jie visi apylinkės prokuroro Reed Walters buvo apkaltinti mėginę įvykdyti žmogžudystę. Jaunuolis buvo be sąmonės nuvežtas į ligoninę, po kelių valandų paleistas, o tą patį vakarą jau galėjęs dalyvauti kažkokiame mokyklos renginyje.

Kilus triukšmui ne tik tarp Jena miestelio juodųjų, bet ir po Jesse Jackson ir Al Sharpton suorganizuotų protesto eitynių, nuteistasis juodukas Mychal Bell, dabar jau sulaukęs 17 metų amžiaus, yra vienintelis iš šešių, apkaltintų juodaodžių mokinių, vis dar sėdintis kalėjime. Nors jo apkalta buvo sumažinta iki „apsunkinančių aplinkybių 2-o laipsnio muštynių“, teisėjas J. P. Mauffray nesutinka jo išleisti į laisvę, vis dar reikalaujamas jo paskirto 90,000 dol. užstato, kurio Bell šeima nenori sumokėti. Gynybai prašant teisėją sumažinti reikalaujamą užstatą, teisėjas priminė, kad jaunuolis jau buvo kelis kartus baustas dėl muštynių arba už turto žalą.

Rugsėjo 14 d. Louisiana apeliacinis teismas nusprendė, kad Mychal Bell buvo neteisėtai teisiamas kaip pilnateisis suaugęs kaltinamasis. Bylą vedantis prokuroras Reed Walters tą sprendimą žada apeliuoti ir tęsti apkaltą kitiems penkiems kaltinamiesiems, kurie vis dar yra nesuimti.

Rugsėjo 20 d. Jena miestelyje įvyko didžiulė demonstracija, kurioje dalyvavo per dešimt tūkstančių iš įvairių valstijų suvažiuosius demonstrantų, dauguma juodosios rasės. Al Sharpton, nespėjęs įsijungti į juodųjų teisių judėjimą Martin L. King laikais, čia atrado progą paskelbti naują „XXI amžiaus juodųjų teisių“ judėjimą, kurio vadovu jis ir nori būti. Net šešias valandas trukusios eitynės praėjo be didelių išsišokimų, tai buvo džiaugsmingai suprasta tų, kurie dar atsimesna maždaug prieš 40 metų dažnai vykusias, nemažai kraujo pareikalavusias maištingas demonstracijas, kad ir pvz. labai kruvinus penkių dienų Los Angeles miesto Watts rajono maištas, įvykęs 1965 m. rugpjūtį ir pareikalavęs net 34 gyvybių. To Jena, ačiū Dievui, išvengė.

Apie demonstraciją atsargiai pasisakė trys demokratų kandidatai į prezidentus: sen. Barack Obama, sen. Hillary Clinton ir buvęs sen. John Edwards. Tą patį vakarą spaudos konferencijoje prezidentas George Bush taip dėstė: „Aš suprantu kilusias emocijas, ir man yra liūdna. Mes visi Amerikoje norėtume ten būti, kai reikalas eina apie nešališką teisingumą.“

Tuo tarpu prokuroras Walters visiems priminė, kad „mes, įsivėlę į šią kontraversiją, užmirštame nukentėjusį baltąjį moksleivį“. Kai kas iš mūsų turbūt norėtų dar pridurti, kad beieškodami teisybės, kartais persistengiame, ir iš abejotino šešių juodukų elgesio padarome juos herojais, kuriuos pradeda garbinti vos ne visa Amerika.

NUOMONĖ

Paslėptas korupcijos židinis

IERONIMAS TAMKUTONIS

Daug kas stebisi ir klausinėja, kodėl Lietuva po septyniolikos nepriklausomybės metų klampoje korupcijos liūne — jis siekia ne tik paprastus valdininkus, švietimo sistemą, teismus ir šeimą, bet net pačią Prezidentūros tarnybą. Neseniai paskelbti „Freedom House“ tyrimai Lietuvą įvardija kaip labiausiai korumpuotą šalį tarp Pabaltijo valstybių. Politinių partijų programos, Vyriausybės ir Seimo pastangos kovoti su korupcija be pasakytų ir parašytų žodžių jau keliolika metų neatneša jokių rezultatų. Visos tos pastangos labiau primena kovą su šešėliais. Kaip pasakėčioje — šunys loja, o karavanas eina toliau.

Istatymais įtvirtinto korupcijos židinio pašalinimas yra iššūkis visai Lietuvos visuomenei, t.y. nutraukti korupcijos pančius, kurie paraližuoja jos dabartinį vystymąsi ir jos ateitį.

Istorinė patirtis byloja, kad revoliucijas kelia idealistai, o jų vaisius skina ir jais naudojasi aferistai. To geras pavyzdys yra mūsų Lietuva. Po Sąjūdžio veiklos ir Nepriklausomybės atgavimo Lietuvą, o geriau pasakius — jos valdininkiją ir išrinktuosius Seimo narius, apraizgė korupcijos voratinklis, kurį nusimesti beveik neįliko jokių vilčių. Valstybės viršūnėse byla veja bylą, skandalas seka skandala, o tam pabaigos nesimato.

Žurnalistai ir protaujantys žmonės mato daug priežasčių dėl esamos korupcijos išvešėjimo ir daug receptų, kaip su ja kovoti. Atidžiau pasvarčius, korupcijos pagrindinis šaltinis yra aiškus ir lengvai suprantamas — lyg tai būtų daugybės lentelė, išmokyta dar pirmoje mokyklos klasėje. Stebėtina, kad besiaiškinant korupcijos šaknis mažai kas atkreipia dėmesį į svarbiausią krašto instituciją — Seimą, leidžiančią įstatymus (piliečių elgesio taisykles), o dar mažiau — Seimo rinkimų įstatymus. O čia ir glūdi paslėptas, įstatymais įtvirtintas korupcijos židinis, kuris stebuklingai atsinaujina kas ketveri metai per vykstančius Seimo rinkimus.

Pažvelkime iš arčiau į Seimo rinkimų nuostatas, pagal kurias yra išrenkamas Seimas. Iš teorinės pusės viskas atrodo tvarkinga, gražu ir demokratiška — 71 Seimo narys yra išrenkamas tiesiogiai, o likusieji 70 narių yra paskiriami politinių partijų pagal jų gautų balsų proporciją. Deja, per visus Nepriklausomybės metus praktika parodė, kad egzistuojanti dabartinė Seimo rinkimų tvarka yra palanki vien turtingiesiems aferistams.

Visiems yra aišku, kad prieš rinkimus politinės partijos stengiasi sukaupti kuo didesnę kapitalą kovoje už savo būvį — ateinančius rinkimus. Čia per netiesioginius šaltinius painiojasi net suinteresuotų užsienio valstybių pinigai. Tačiau paprastesnis, visoms partijoms prieinamas būdas yra pardavinėti pirmąsias vietas savo rinkimų sąrašuose, nors ir po

20,000 litų. Tokiu būdu pusė Lietuvos Seimo narių nėra tiesiogiai piliečių balsais išrinkti, o nusipirkę pirmąsias vietas partijų sąrašuose. Aišku, tokie Seimo nariai, nusipirkę savo pinigais mandatus ketveriems metams, be oficialių kalbų mažai rūpinasi Seimo nario pareigomis, nekalbant jau apie pareigą lankyti Seimo posėdžius. Tapus Seimo nariu užsitikrinama kriminalinė neliečiamybė (Juozo Oleko atvejis) ir proga pakeičiant po užsienius už piliečių pinigus. O valstybės ir žmonių gerovės reikalai — tai jau kitų rūpesčiai!

Čia trumpai sustokime prie Seimo kandidatų pasiruošimo ir jų kvalifikacijų. Kandidatas į tiesioginius rinkimus turi būti bent pusėtinai susipažinęs su eilinių gyventojų problemomis — kas juos domina ir ko jie norėtų įstatymus pakeičiant. Toks kandidatas turi sugebėti išreikšti savo mintis su sutiktais rinkėjais ar išdėstyti jas raštu laikraščiu ar žurnalų puslapiuose. Aferistai, kurie patenka į politinių partijų sąrašų pirmąsias vietas už pinigus, tokių reikalavimų neatitinka. Jie, sumokėję keliasdešimt tūkstančių litų į partijos rinkiminį iždą už aukštą vietą sąraše, patenka į Seimą, o sumokėtą sumą atgauna su kaupu per kitus ketverius metus iš savo seimūno algos.

Toks Seimo narys neįaučia jokios atsakomybės eiliniams piliečiams, kurie iš tikrųjų už jį nebalsavo, nei Lietuvai, o tik savo partijos vadovams, per kuriuos jis pateko į Seimą. Toks aferistas, patekęs į išrinktųjų klubą, jaučiasi kaip inkstas taukuose — įgytas prestižas ir pagarba, o piliečių ir valstybės reikalai — tai tegu kiti tuo rūpinasi! Blogiausia, kad tokie aferistai savo elgesiu užkrečia kitus Seimo narius, nes blogą elgesį visuomet yra lengviau pamėgdžioti negu gerą.

Dabartinių Seimo rinkimų įstatymų pakeitimas nėra lengvas dalykas — visų pirma prieš tai sukiltų visų partijų vadovai, nes įstatymų pakeitimas — išrenkant visus Seimo narius tiesioginiu balsavimu, sumažintų jų galias keletą kartų. Žinias klaidoje pasipiltų užsakytų straipsnių lavina, įrodinėjanti, kokią žalą Lietuvos valstybei ir jos piliečių gerovei atneštų dabartinės sistemos pakeitimas.

Lietuviška patarlė sako — kaip pasiklosi, taip išsimiegosi. Gal kitoms valstybėms tokia rinkimų sistema pritinka, bet Lietuvai, bent šiuo metu, tikrai ne. Įstatymais įtvirtinto korupcijos židinio pašalinimas yra iššūkis visai Lietuvos visuomenei, t.y. nutraukti korupcijos pančius, kurie paraližuoja jos dabartinį vystymąsi ir jos ateitį. Kol Lietuvos žmonės nepabus ir nesupras, kad dabartinis Seimo rinkimų įstatymas teikia pirmenybę aferistams ir taip žlugdo jų pačių gerovę ir ateitį, tol Lietuva yra pasmerkta aferistų malonei ir nepriartės prie Vakarų Europos lygio. Dabartinė Seimo rinkimų sistema Lietuvos Seimą veda į panašią padėtį, kurioje buvo atsidūrę Lietuvos — Lenkijos bajorų seimai: ten bajorai nesirūpino nei valstybės, nei jos piliečių reikalais, o tik savo asmenine nauda.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalla.cidzikaite@gmail.com

GERAS KLAUSIMAS, KODĖL RAŠOTE?

„Draugo“ laiškų skyriuje Vytautas Juozas iš Čikagos laiške pateikė „Kodėl rašau“ eilę skundų „Draugo“ dienraščio adresu.

Kodėl rašote ir skundžiatės, jeigu šio laikraščio nemėgstate? Gal ieškote tokių pat nusivylusių kaip Jūs? Jeigu aš laikraščio nemėgstu, jo neimu į rankas. Dėl „Draugo“ pokylio vietos ir kainos, čia yra valdybos, o gal ir taryba prisideda, reikalas. Rengėjai apskaičiavo išlaidas, pridėjo procentą pelno ir pasiuntė skaitytojams. Aš kasdien gaunu net po penkis laiškus, prašančius paaukoti. Aukoti visiems negaliu, todėl prašymo laiškas eina į šiukšlių dėžę. Tą ir Jūs darykite, nereikės verkėti.

Vietą pokyliams taip pat parenka pagal ankstyvesnį patyrimą, priklaus-

santį nuo žmonių skaičiaus. Nei Jau-nimo centras, nei Balzeko muziejus negali sutalpinti visų dalyvių. Pasaulio centras yra pakankamai didelis, bet gal atsirado kitos bėdos, kaip maisto pagaminimas, nuomos kaina, automobilių pastatymas.

Laikraščio išvaizda labai pagerėjo ir turiniu susilygino su kitais laikraščiais, išeinančiais Čikagoje. Neslėpkite pavardės ir pateikite redakcijai nuodugnai parašytus patarimus. Laikraštis gerėja tik skaitytojų patarimų dėka. Reikėtų ir Jums pavaikšioti redaktorės „klumpėmis“, kad suprastumėte laikraščio spausdinimo rūpesčius ir dedamas pastangas laikraštį gerinti.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

RAŠAU TODĖL,

kad noriu pasisakyti dėl „Draugo“ pokylio, apie kurį rašo Vytautas Juozas iš Čikagos laiške „Kodėl rašau?“, išspausdintame 2007 m. rugsėjo 19 d. „Draugo“ pokylis, mano nuomone, nėra Naujųjų metų sutikimo pokylis, kur žmonės susirenka pasilinksinti ir gerai pasivaikšinti.

„Draugo“ pokylis pirmiausia yra lėšų telkimo laikraščio pokylis, o valgis ir šokiai yra antraeiliai. Rengėjai daro visa, kad jis kuo geriausiai pasisektų ir programą jie stengiasi sudaryti tokią, kuri patrauktų kuo daugiau svečių.

Praeityje yra buvę nemažai žymių žmonių kėbetojų, kurie sukeldavo susidomėjimą. Yra buvę įvairių dainininkų, šokėjų grupių.

Salės reikia didelės, kad visi su-

tilptų. Willowbrook salės savininkai — lietuviai. O Vytauto Juozo suminėtos salės Čikagoje nesutalpintų visų. Į Lemont PLC salę nuvažiuoti, ypač vakare, vyresnio amžiaus „Draugo“ rėmėjams gal būtų per toli.

Vytautui Juozui „Draugas“ nepatinka. „...šandien yra prastas, neįdomus“, — rašo jis. Tai jo nuomonė.

De gustibus non disputandum est (Dėl skonio nesiginčijama).

Norėčiau užbaigti vieno didelio „Draugo“ rėmėjo ir talkininko žodžiais, kurie išreiškia daugelio skaitytojų nuomonę — „Draugas“ buvo įdomus, yra įdomus ir bus įdomus.“

Tegyvuoją „Draugas“!
Aldona Šmulkštienė
Čikaga, IL

TAI MŪSŲ PAREIGA!

Kasdien nuo pat ryto klausydama per radiją žinių bei klasikinės muzikos, nuolat girdžiu: „Support Wisconsin Public Radio“ (Paremkite Wisconsin viešąją radiją). Dienai įpusėjus, žiūrint televiziją pertraukos metu prašymas vėl pakartojamas: „Support Wisconsin Public Television“. Ir nenoromis galvon įslenka mintis, kaip tokia didžiulė, galinga, turtinga valstybė nesigėdina „elgetauti“? Matydama dukrą išrašant čekius ir vienai, ir kitai laidai, neįskentusi įterpiu savo 2 centus, kodėl ji remia turtuolius amerikiečius, geriau pasuktų tas sumas lietuvių pusėn. O ji visai rimtai paaiškino: „Mama, tai mūsų pareiga! Kasdien mes klausomės radijo, džiaugiamės TV programomis, tai ir privalome atiduoti savo užmokesčio dalį!“ Teisingai pasakyta. Kad mes, lietuviai, tuo vadovautumėmės, paliko minty ir širdy linkėtinas troškimas...

O kas yra toji mūsų pareiga? Štai šešiolikmetis JAV prezidentas, panaikinęs Amerikoje vergiją, Abraham Lincoln atidengė mums pareigos atsiradimą: „Ar pareiga yra didelė, ar maža, visuomet ji lieka pareiga; ji mums yra Dangaus įstatymas ir Dievo įsakymas.“ Kilniausias troški-

mas, kurį gali jausti ir pasiekti žmogus — tai atlikti visas savo pareigas.

Daugelis organizacijų, fondų, meno, muzikos, dainų, šokių vienetų skelbia per „Draugą“ savo renginius nemokamai, tik už aciū ir visi garsinasi skleidžią lietuviybę. Kai kurie net ištisą savaitę pakartotinai tai trimituoja, dar kiti net su 2 skilčių nuotrauka. Ir niekas nepagalvoja, kas iš tiesų tas didysis lietuviybės skleidimo šaltinis yra? Ogi „Draugas“ yra lietuviybės skleidimo švytu-rys, nušviečias — nurodąs visiems kelią į lietuviybę, jis yra šauklys — laisvės trimitas, šaukiąs apsnūdusius pabusti ir jungtis lietuviybės kelin, jis yra nuolatinė sąžinė, beldžianti į apsilėdusio ar jau atšalusio lietuvių širdį, jis yra variklis (ir dar kasdieninis), vedąs paklydusį lietuvių į jo pamestą tikrą — lietuviybės kelią! Nebūtų „Draugo“, to skaidraus, tyro vandens atsigaivinimo šaltinio, nebūtų nė lietuviybės. „Draugas“ kasdien draugiškai prabyla, nurodo, paremia ir skleidžia kasdienę lietuviybės reikšmę. Nagi, tos visos organizacijos bei veiklos vienetai, likę be svarbiausio, pagrindinio ramsties — „Draugo“, skelbiančio apie jų veiklą, renginius, — nebeklestėtų, sunyktų. Visi

suminėti tenepadaro tos pačios klaidos, kaip parapijiečiai, apleidę savo parapijos bažnyčias, neteko jų. Kol dar nevelu, visi turi susiprasti ir stipriai laikytis savo rėmėjo, kasdieninio nuoširdaus draugo „Draugas“!

„Draugo“ žydėjimo laikais organizacijos gaudavo vieną — pirmąją žinutę nemokamai, o už visas kitas turėdavo susimokėti. Taip pat ir straipsniai, skelbiantys apie būsimą renginį, nebūdavo nemokami. Didysis tolerantas vyr. red. Leonardas Šimutis sakydavo, jog tik popiežiaus nuotrauka spausdintina per 2 skiltis. Visos padėkos — tik apmokamos. O dabar organizacijoms — tikri „riebūs“ laikai, tiek daug gaunant nemokamai.

Todėl organizacijos, veiklos vietos, fondai, net profesionalai turėtų suprasti, kad jie yra „Draugui“ už visa tai ne tik dėkingi, bet ir skolingi (skola ne „rona“ — neužgis, sakydavo mūsų garbingoji liaudis) ir laikyti

savo garbinga pareiga metinio vajeaus pokylio proga sudaryti savo narių stalą. Nepajėgiant to padaryti, gerą pavyzdį duoda Lithuanian Mercy Lift (pirm. Aušrinė Karaitienė), jau kelin-ti metai iš eilės išsuk susimokėdama už visą stalą. Arba vėl — šviesūs, susipratę, pareigingi, dosnūs pavieniai asmenys, kaip P. Jurkus, J. ir I. Pabedinskai, Vasiliauskai bei kiti (teatleidžia man brangūs skaitytojai, jeigu kurį nors, irgi aukojusį, praleidau — dienraščiai ateinant nereguliariai, o kartkartėmis visai jo negau-nant, galėjau suklysti), tą dieną iš-pareigoję kitur, atsiuntę savo stam-bias aukas. Tokių organizacijų, tokių asmenų remiamas „Draugas“ tebe-gyvuoja ir dar gyvuos!

Tikros žmogaus didybės nesu-daro nei užsiėmimas malonumais, nei garbės ar aukštų pareigų sieki-mas, o tik savo pareigų atlikimas!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

BONČKUTĖ TOLIAU APIE IŠEIVIJĄ

Rugsėjo 26 d. „Lietuvos ryto“ interneto laidoje Monika Bončkutė atsako į atsiliepimus apie jos ankstesnį straipsnį, kuriame ji išuliai ir be reikalo ižeidinėjo išeivius lietuvius. Skaitant jos atsiliepimą sunku man buvo nustoti juoktis. Persistengia žodžiais. Kalba apie „Geografinio patriotizmo patranką“ — kas gi tai? Žodis „kaltas“ jos pabrėžiamas ir kar-tojamas, lyg visi išeiviai turime kelis kartus dienoje, turbūt net ir prieš pusryčius ir po pusryčių, klaupiti iš-pažinties. Pagal Bončkutę, visi, kurie atsiliepė į jos ankstyvesnius teiginius, tai darė ne dėl to, kad jos straipsnis buvo lėkštas ir be reikalo ižūlus (dieuve duok, tikrai ne dėl to), bet tie atsiliepimai buvo dėl kažkokio tai mūsų pačių „trūkumo“, „geografinio patriotizmo“ ir gal „nukalto emi-granto adaptacijos kodekso“.

Bet gerai, nušluostykime juoko ašaras, nustokime kvatoti ir mė-ginkime pažiūrėti į Bončkutės atsa-kymą. Ką randame? Baisiai daug blaškymosi abstrakčiais žodžiais. Konkrečių faktų beveik nėra. Su istorija prasilenkiama lyg ir jos ne-būtų. Nepagrįsti kaltinimai rieda vienas po kito.

Pradedant nuo jos straipsnio pirmo sakinio: „Tiek senųjų išeivių, tiek emigrantų santykiai su Lietuvoje gyvenančiais lietuviais visuomet buvo palyginti įtempti“ (mano pa-braukta — D.J.)

Taigi, buvo „įtempti“, ir dar kaip. Visi „senieji išeiviai“ — ir pirma banga, ir dypukai — įtemptai dirbo likusių Lietuvoje lietuvių naudai. Įtemptai juos mylėjo ir įtemptai pa-dėjo jiems, kiek galėjo. Nuo 19-to šimtmečio ligi šiandienos negailėjo nei pinigų, nei energijos, nei darbo, nei prakaito. Taigi, įtemptai, ir vi-suomet. Tačiau Bončkutės straipsnio tonas norėtų duoti suprasti kažką kitaip.

Rašo toliau: „Dar sovietmečiu seniesiems išeiviams buvo padaryta viskas, kad jie jaustųsi nesaugiai ir būtų pastatyti į besiginančiųjų pozici-ją. Neva jūs pabėgote, apleidote

Lietuvą, tai ir tupėkite ten, kur išvykote.“ Šitaip Bončkutė pasisavi-na senus sovietmečio propagandinius priekaištus ir nuduoda, kad mes reaguojame į tuos surūdijusius prie-kaištus, o ne į jos pačios parašytus pasityčiojimo žodžius.

Sovietmečiu daug kas buvo mums, išeiviams, padaryta ir pasaky-ta — buvo pasakota apie Stalino rojų, apie Lietuvon atneštą Stalino saulę, apie sovietų demokratiją ir žmogaus laisvę. Nepažįstu nė vieno išeivio lietuvio, kuris ta durnių voliojančia propaganda patikėjo. Neatsimenu, kad nors vienas išeivijos lietuvis būtų „besigynęs“ arba jaučiasi „kaltas“, kodėl jis nesėdo į Sibiran dardėjusius vagonus, kodėl nestojo į stribų gre-tas, kodėl neprisiglaudė prie okupan-tų, kodėl nepasilikio daryti komunistų partijos karjeros.

Be to, Bončkutė dar rašo, kad į jos straipsnį per rimtai nereikia reaguoti, nes tai buvo tikrai „satyra“. Jinai šita „satyrą“ supranta, kad tai tikrai jos „iškeliamą (...) aktuali konkrečiau laikotarpio problema“, o jos „šinėla“ tai tikrai „simbolis“, nurodantis „žmogystą, nematančią, kas vyksta aplink ją.“ Reiškia, išei-viai esate pavadinti „aktualia proble-ma“, esate pavadinti „žmogysta, kuri nemato, kas vyksta aplink save“, bet neimkite tai į galvą, nes tai yra tikrai Bončkutės blevyzga. Lyg jos be reika-lo ižūlus žodžiai yra viso labo jos nusičiaudėjimas, ir mes turėtume atsiliepti „į sveikatą!“ Atleiskite, bet mane vėl juokas ima iš šios moters logikos.

Bončkutės žodžiams galima tik-tai atsakyti žemaičių posakiu: „Ar tu durns, kad taip kalbi, ar manai, aš būsiu durns ir tavęs paklausysiu?“ Bet ir gaila. Galime ir juoktis, ir verkt. Lietuviai esame tokia maža tauta pasaulyje, ir gaila, ir skaudu, kad tarp mūsų atsiranda žmonės, kurie be reikalo — visiškai be reikalo, ir be pagrindo — panoro, gal ir neap-galvotai, sudrumstti mūsų gretas.

Donatas Januta
San Francisco, CA

ROŽIŲ PUOKŠTĖ „AMERIKOS LIETUVIS“ ŽURNALISTEI AUDRONEI SIMANONYTEI

Skaitantieji Audronės Simanony-tės laišką „Kada išeivija bus paskelb-ta purvažmogiais?“ „Draugo“ dien-raštyje galės pastebėti autorės įsijau-timą į išeivijos pažeminimą. Audronė Simanonytė, pati būdama trečiosios bangos išeivė, savo laiške jautriai pergyveno visų išeivių, bet ypač DP apšmeizimą.

Skaitantieji „žurnalistės“ Moni-kos Bončkutės paskleistą šmeiztą „Lietuvos ryto“ internetiniame por-tale kels klausimą, kodėl ji (M.B.)

pasiryžo save iškelti į „aukštumas“ ir parodyti Lietuvai savo „žurnalisti-nius gabumus“ apdrabstant purvais lietuvių išeivius, daugelį metų my-lėjusius ir dėjusius daug pastangų Lietuvos laisvinimui?

Įteiktoji „rožių puokštė“ tesutei-kia džiaugsmą Audronei Simanonytei už įsijautimą į pažemintų išeivių sielas. Ačiū ir Dievo palaima telydi jūsų darbus.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

DĖL LIETUVOS PILIETYBĖS

Taip, suteikiant dvigubą piliety-bę, reikia gerai pasvarstyti, už ką ir kam ją duoti. Negalima visiems iš eilės ją duoti ir Lietuvos pilietybės suteikimą kitos valstybės piliečiams reikia stipriai riboti. Manau, tai aišku daugumai Lietuvos gyventojų. Bet tiems tautos priešams, tautos genocido vykdytojams, kuriuos lais-vės kovotojai be svarstymo, tautos vardu už Lietuvos žmonių išdavimą ir supriešinimą būtų tinkamai nu-baudę — turiu omenyje Konstitu-cinio Teismo teisėjus — jiems, tary-binę teisę baigusiems, neaišku tai, kas aišku paprastai bobutei prie bažnyčios.

Kiekvienas lietuvis gimdamas įgyja Lietuvos pilietybę kaip Dievo duotą ir niekas neturi teisės jos atimti. Mūsų valdžia kaip avinų banda diskutuoja šiuo klausimu — palikti ar nepalikti lietuviui Lietuvos pilietybę. Tai tiesiog išdavysė net apie tai diskutuoti, nes tai nediskutuoja-

ma. Lietuvui atimti Lietuvos piliety-bę gali tik patys pikčiausi Lietuvos priešai ir apginti savo ir kitų lietuvių pilietybę tinkamos bet kokios prie-monės. Aš, kaip savanoris, dar esant sovietų armijai, esu davęs priesaiką Lietuvai kovoti su tais, kurie vykdė ar bando vykdyti lietuvių tautos genocidą, nesvarbu, ar tai savi kola-borantai, ar svetimi, o priesaiką rei-kia vykdyti.

Išdavikai, savo tautos priešai, visose šalyse yra smerkiami ir ne-kenčiami, jų vardai tariami su pa-nieka, kaip Kvislingas, norvegų tau-tos išdavikas. Brangūs lietuviai, ne-nusiminkime, mes buvome ir liksime amžinai Lietuvos piliečiai, nesvarbu, kur mes būtume, ir niekas neatims jos. Manau, Lietuvos valdžia ateis į protą ir greitai laiku padės tašką šia-me klausime.

Gediminas Kairys
Mokena, IL

LIETUVIŲ KALBA

Turėjau nusišypsoti ir buvo gaila... Perskaičiau Dalios Cidzikaitės straipsnį „Drauge“ apie JAV LB XVIII Tarybos antrąją sesiją ir apie atsto-vės iš Atlanta valstijos pranešimą (www.draugas.org/18sesija.html).

Ten rašoma: „Šiuo metu mokyk-loje (LB Atlanta lituanistinėje mo-kykloje — Red.) mokosi 22 vaikai, iš jų tik 8 kalba lietuviškai. Vincaitės-Moore pastebėjimu, nors didžiosios daugumos tėvai abu yra lietuviai, dauguma vaikų labai sunkiai kalba lietuviškai. Viena didžiausių prob-lemų yra ta, kad tėvams sunku vaikus privežioti dėl didelių ats-tumų“.

Nesutinku, kad nuotoliai yra priežastis, kodėl grynai lietuviškos (ne mišrios) šeimos namuose ne-kalbama lietuviškai. Pažįstu šeimų, kurios porai metų buvo perkeltos į Saudi Arabiją darbo reikalais ar kurios vaikus augina New Mexico ar kitoj vietovėj, kur nėra kitų lietu-viškų šeimų, ir tose šeimose namie kalbama lietuviškai. „Vargo mokyk-la“ — taip, bet tose šeimose lietuvių kalba yra ypatinga, miela, sava...

Kelios priežastys, kurias aš su-galvojau, išgirdusi šia tema kalban-

čius ekspertus ir per eilę metų as-meniškai stebėjusi imigrantus darbe ir lietuvių gyvenime.

Naujame krašte kalbamos kalbos prestižas didesnis — imigravusios šeimos iš pradžių nemato reikalo su vaikais kalbėtis lietuvių kalba, nes tos kalbos vaikams „neberekės“ JAV ar kitur (t.y., kol šeimos nepasiilgsta kitų lietuvių. Tai gali būti po poros metų gyvenimo JAV).

Nežinojimas, kad tai vaikams „kenkia“. Vaikai iš dalies yra išjun-giami ar išskiriami iš tos bendruo-menės, kai kalbos nemoka, ypač kai visi žino, jog abu tėvai lietuviai. Žmonės turi specialiai į juos kreiptis kita (anglų) kalba.

Tėvai su vaikais namie kalba laužyta ar anglų kalba su akcentu. Ar neverčiau kalbėti savo gimtąja kalba, kad vaikai iš karto žinotų dvi kalbas ir tai prisidėtų prie jų smegenų brendimo?

Vaikai lietuvių mokykloje, ren-giniuose ar pas senelius Lietuvoje vasaros metu NEIŠMOKS lietuvių kalbos, jei niekas su jais nekalbės ta kalba.

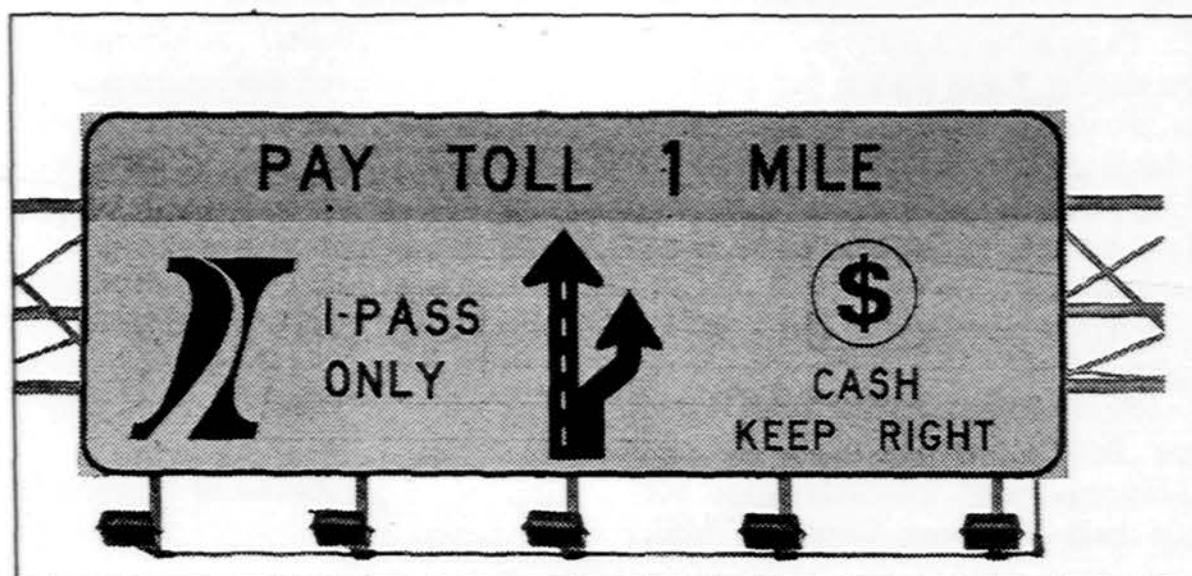
Ramunė Kubiliūtė
Evanston, IL

Daugiau skaitytojų laiškų skaitykite šį ketvirtadienį

**„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis!
„DRAUGAS“ lietuvių bėgimo įvytury ir sargai!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ!
www.draugas.org**

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūti-nai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiškų autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

MIESTO PANORAMA

Tipiškas ženklas, kuriuo Illinois greitkeluose pranešama apie kelių mokestį.

Pažeidėjų skolos — stulbinančios

Jeigu yra barjeras, jį galima apeiti. Matyt taip ar panašiai mąsto vairuotojai, chroniškai nesumokantys kelių mokesčio ir tikintys išvengti atsakomybės. Kaip paskelbė valstybinė įstaiga Illinois Tollway, prižiūrinti mokamus valstijos greitkelius, 50 labiausiai įsiskolinusių pažeidėjų kartu paėmus nesumokėjo per 2,2 mln. mokėsi, baudų ir delspinigių. Gėdingo sąrašo viršūnėje atsidūrę čikagiškiai Andrea Zemankova ir Marcel Medek Illinois Tollway iš viso skolingi 80,571 dolerį. Jie pro mokesčių surinkimo būdeles nesumokėjo nė cento prašvilpę 1,114 kartų.

Antroje vietoje — Harvey gyventojas Andrew Scott. Jis greitkelių administracijai sugebėjo įsiskolinti 48,816 dolerių. A. Scott nesumokėjęs mokesčio pravažiavo 700 kartų.

Tokios skolos susidarė iš dalies dėl sugriežtintos vairuotojų atsako-

mybės. Pagal dabartines taisykles, nesumokėtas 1 doleris netrukus pažeidėjui gali virsti 70 dolerių, suskaičiuojant bausdas ir delspinigius.

Kita vertus, sistema nėra tokia griežta ir žiopių nebaudžia — tik piktybinius pažeidėjus. Pravažiavus mokesčių surinkimo būdelę mokestį galima sumokėti internetu per savaitę nuo pažeidimo datos be jokių baudų ar delspinigių. Po savaitės priskaičiuojama 20 dol. bauda. Po 35 dienų nuo pažeidimo ši bauda padidėja iki 70 dol.

Ežeruose veisiasi pavojingos amebos

Nors tai skamba kaip epizodas iš mokslinės fantastikos romano, septyniems žmonėms šiais metais susidūrimas su reta ameba tapo niūriai realybe.

Ligų kontrolės ir prevencijos centro duomenimis, JAV ežeruose pastebėta ameba, kuri patekusi į žmogaus

smegenis jais maitinasi tol, kol auka miršta. Iš viso JAV dėl šios amebos jau mirė 23 žmonės. Vienas jų — Illinois valstijoje.

Mirtį nešanti ameba į žmogaus organizmą patenka pro nosį. Ji ardo aplinkinius audinius tol, kol patenka į smegenis. Smegenų ląstelėmis mikroskopinis gyvis minta tol, kol žmogų ištinka mirtis. Paprastai auka miršta per dvi savaites. Jokių vaistų nuo amebos atakos kol kas nėra.

Mokslininkai pabrėžia, kad tapti pavojingos amebos auka galimybės yra nedidelės. Nepaisant to, jie perspėja būti atsargiais. Rizika, kad ameba pateks į organizmą, padidėja nardant ar vertiantis kūliu vandenyje. Amebos mėgsta šiltesnius vandenis, tačiau jų randama visur: ežeruose, upėse ir net mažuose lauko baseinuose.

Meras išdėstė pasiūlymą kelti mokesčius

Čikagos meras Richard Daley pasiūlė apylinkių pirmininkams paties „išsirinkti savo nuodus“.

Miesto biudžetui atsiradus 193 mln. deficitui, meras pasiūlė eilę priemonių, kurių reikėtų imtis, kad ši biudžeto „skylė“ būtų užlopyta. Artimiausiu metu apylinkių pirmininkai iš siūlomų didinti mokesčių sąrašo privalės pasirinkti tokią jų kombinaciją, kad biudžeto deficitas būtų panaikintas. Vadinasi, ne visi mero siūlomi mokesčiai įsigalios, tik tie, kuriuos parinks apylinkių pirmininkai.

Tarp R. Daley siūlymų — papildomi 108 milijonai dolerių, kuriuos galima būtų surinkti iš būsto savininkų mokesčio.

200,000 dolerių vertės namo savininkui tai reikštų 57 doleriais didesnius nekilnojamojo turto mokesčius per metus.

Biudžeto „skylę“ taipogi siūloma kamšyti įvedant 10 centų už plastikinių vandens buteliuką mokestį, 5 centų už benzino galoną mokestį, 2,50 dol. mėnesinį mokestį laidinių telefonų savininkams, iki 3 dol. (dabar 2.25) pakelti mokesčius valstijai už automobilių statymą miesto centre.

Nauja taisyklė mokykloje: nesiglėbesčiuoti

Oak Park esančios Percy Julian Middle School moksleivius naujaisiais mokslo metais pasitiko negirdėta taisyklė, draudžianti... apsikabinti sveikinantis.

Atnaujintame mokyklos vidaus taisyklių rinkinyje aiškiai sakoma, kad nuo šiol šią mokslo įstaigą lankančių vaikų bus draudžiama sveikinantis apsikabinti bet kurioje vietoje, esančioje mokyklos teritorijoje.

Anot mokyklos direktorės Victoria Sharts, tokių priemonių imtasi siekiant pagerinti mokinių drausmingumą. Direktorės teigimu, koridoriuje ir klasių tarpduriuose besiglėbesčiuojantys moksleiviai užkems praėjimus ir nuolat vėluoja į pamokas.

Be to, taip norima apsaugoti mokinius, ypač mergaites, nuo galimai nepageidaujamų ar net nepadorių apsikabinimų.

Globalinis karas už savo emigrantus

Atkelta iš 1 psl.

„Jei norime ką nors pakeisti, nerverta stengtis tai daryti pasitelkus vyriausybines programas. Reikia pradėti nuo žmones emigruoti skatinančių motyvų, — sako Klaus Bade. — Nuo valdininkų nelankstumo, nuo hierarchinių struktūrų įmonėse. Žmonės pradės grįžti tik prasidėjus struktūrinėms permainoms.“ Tai taikytina ir universitetams, kultūros įstaigoms bei pramonės įmonėms.

Pasak dienraščio, Vokietijos pramonininkų organizacijos sutinka su mokslininku. „Valstybė jokių būdu neturėtų pradėti naujų plataus masto akcijų siekiant susigrąžinti emigrantus, taip toliau kišdamasi ne į savo reikalus. Įmonės turi pačios pasis-

tengti užpildyti laisvas vietas, padaryti jas patraukliomis“, — dienraščiui sakė vienas atsakingas pramonininkų funkcionierius.

Tačiau netiesioginės tėvynainių susigrąžinimo programos vykdomos ir Vokietijoje: jos nukreiptos į jaunos vokiečių mokslininkus. Antai neseniai Šiaurės Reino — Vestfalijos žemės mokslo ministerija pradėjo investuoti milijonus eurų į repatriacijos programą.

Vis dėlto „protų nutekėjimas“ gali būti ir ne toks baisus. Prieš 5 metus atliktas Vokiečių mokslininkų sąjungos stipendijas užsienyje gaunančių jaunų mokslininkų tyrimas atskleidė, kad 85 proc. išvykusiųjų grįžta į tėvynę, rašo „Handelsblatt“.

Norvegai: Kaunas — „mafijos miestas“

Atkelta iš 1 psl.

Laikraščiuose ir televizijoje mirga vaizdai iš Vilijampolės ir senamiesčio — šie rajonai siejami su plėšikų, prievartautojų ir net žmogžudžių buveine. Aiškinama, kad į Norvegiją plūstančio sintetinio narkotiko amfetamino gamyba organizuojama Kaune. Rodant Aleksoto turgaus ir Kauno automobilių turgaus vaizdus, kalbama apie vogtus automobilius, jų detales, muzikos aparatūrą.

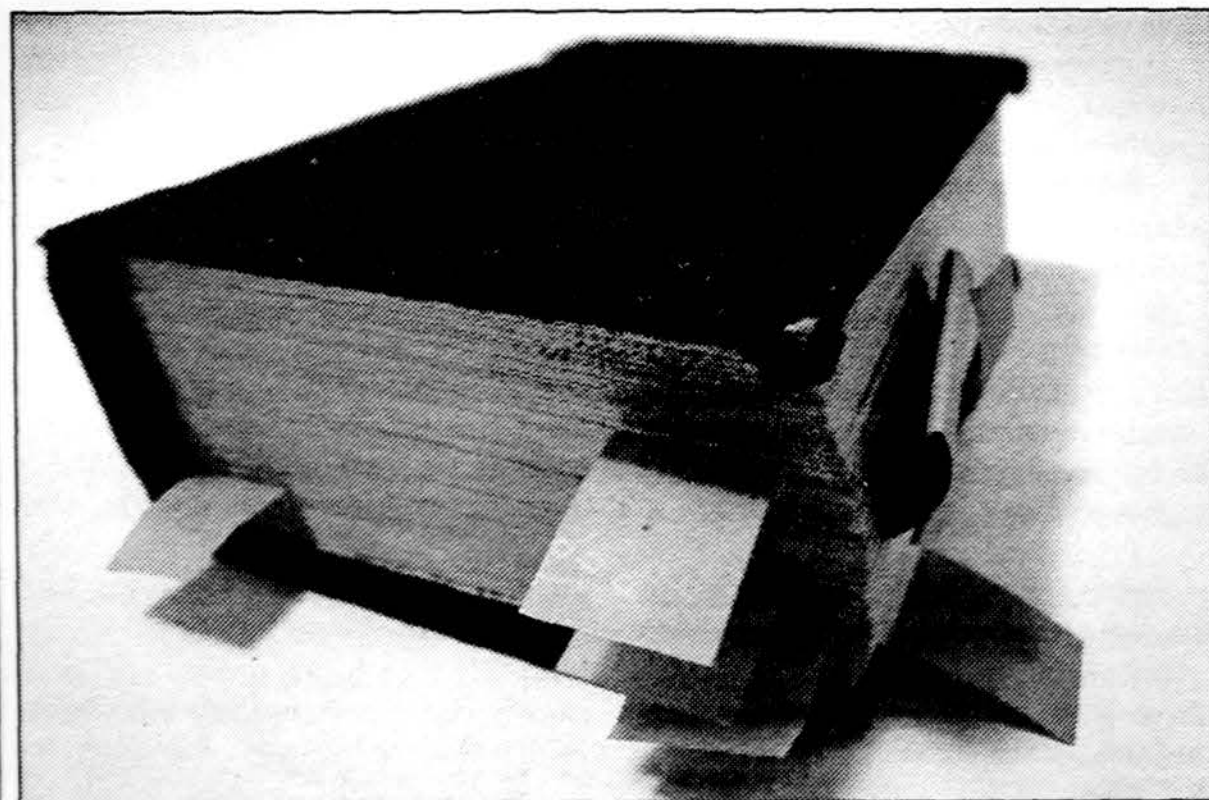
Teigiama, kad visoje Europoje vogtais daiktais Aleksoto ir automobilių turguose prekiaujama atvirai, nesibaiminant policijos.

Lietuvoje lankęsi Norvegijos žurnalistai kalbino ir šios šalies garbės konsulą Kaune Vytautą Valaitį.

„Skačiau tuos straipsnius, mačiau reportažą. Mums tai labai nepalanku, Norvegai susidarys labai blogą nuomone apie Kauną. Žurnalistai remiasi savo šalies policijos duomenimis teigdami, kad dauguma jų šalyje sulaikytų narkotikų prekeivių ir kitų nusikaltėlių yra iš Kauno“, — teigė V. Valaitis.

Jis teigė bandęs Norvegijos žurnalistams paaiškinti, kad bendrame nusikaltimų kontekste Kaunas iš kitų didžiųjų Lietuvos miestų niekuo neišsiskiria. V. Valaitis pripažino, kad dėl bendro Lietuvos įvaizdžio labiausiai kalti patys lietuviai.

„Žurnalistai iš anksto buvo nusiteikę, kad atvažiuo į banditų kraštą“, — sakė Policijos departamento atstovė Danutė Daunoravičiūtė.

Lietuviai labiau domisi radiju ir televizija nei knygomis.

Lietuviai rečiau skaito knygas

Vilnius, spalio 2 d. (ELTA) — Lietuviai rečiau nei kiti europiečiai skaito knygas, lankosi teatre ar kine, bet labiau domisi radijo ir televizijos laidomis kultūros temomis.

Tokią išvadą galima daryti išanalizavus Europos Komisijos užsakymu atlikto „Eurobarometro“ tyrimo duomenis.

Per pastaruosius metus bent kartą kultūrinę radijo ar televizijos laidą klausė ar žiūrėjo devyni iš 10 lietuvių. Europos Sąjungos (ES) vidurkis yra mažesnis — 78 proc. Dar didesni nei lietuviai kultūrinių programų mėgėjai yra estai (93 proc.) ir slovakai (92 proc.).

Kita vertus, iš apklausos rezultatų matyti, jog lietuviai rečiau nei kitų šalių gyventojai lankosi įvairiuose kultūros renginiuose.

Pavyzdžiui, kine per pastaruosius metus nors kartą buvo tik kas trečias apklausoje dalyvavęs Lietuvos gyventojas. Labiausiai kinas domina švedus — bent kartą per metus jame apsilanko 71 nuošimtis Švedijos gyventojų. Nedaug nuo švedų atsilieka danai ir airiai.

Tyrimas rodo, kad lietuviai taip pat ne itin mėgsta skaityti knygas. Per paskutinius 12 mėnesių knyga buvo atvertę 64 proc. mūsų šalies gyventojų, tuo tarpu ES vidurkis — 71 proc.

Vieni iš didžiausių kultūros mylėtojų mūsų regione, anot tyrimo, yra estai. Jie dažniau nei bet kurie kiti europiečiai lankosi koncertuose ar teatruose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Lenkijos premjeras ir buvęs šalies prezidentas susirėmė dvikovoje

Debatų laimėtoju paskelbtas Aleksandr Kwasniewski.

Varšuva, spalio 2 d. („Reuters“/BNS) — Lenkijos ministras pirmininkas Jarosław Kaczyński ir buvęs šalies prezidentas Aleksandr Kwasniewski pirmadienio vakarą stojo į žodinę dvikovą, per debatus apkaltindami vienas kitą po komunizmo Lenkijai atsivėrusių galimybių iššvaistymu.

Apžvalgininkai teigia, kad šie debatai, surengti likus trims savaitėms iki pirmalaikių Seimo rinkimų, turėtų pagyvinti kol kas vangoką rinkimų kampanijos eigą bei padėti svyruojantiems rinkėjams apsispręsti, kokią politinę jėgą jiems vertėtų pasirinkti.

Be to, tai, jog šioje dvikovoje, kurią per kelias televizijos bei radijo stotis žiūrėjo ir klausėsi milijonai lenkų, nedalyvavo pagrindinė centro dešinės Pilietinės platformos partija, leidžia spėti, kad spalio 21 dieną įvyksiantys rinkimai taps konservatorių kova su kairiaisiais.

Apklausa, paskelbtą iškart po debatų, duomenimis, pirmojo šių dviejų įtakingų Lenkijos vadovų mūšio laimėtoju tapo A. Kwasniewski, „Kairiųjų ir Demokratų“ koalicijos rinkimų programos pirmininkas.

Radijo RMF FM apklausa parodė, kad A. Kwasniewski savo balsus atidavė 46 proc. radijo klausytojų, o už premjerą balsavo 37 procentai. Vis dėlto net 76 proc. lenkų teigė, jog diskusija neturėjo įtakos jų politinėms pažiūroms, ir tik 3 proc. pareiškė, jog pakeitė savo simpatijas kairiųjų nau-

dai.

Dienraščio „Rzeczpospolita“ užsakymu surengtos apklausos rezultatai taip pat rodo, kad buvęs prezidentas debatus laimėjo santykiu 53:47.

Savo ruožtu analitikai sako, kad nepriklausomai nuo debatų rezultatų, jie turėtų sustiprinti A. Kwasniewski, kuris siekia grįžti į politikos sceną, pozicijas.

Euroskeptikas J. Kaczyński, pasitelkęs paralelę tarp Europos Sąjungos (ES) ir buvusios SSRS, apkaltino buvusį komunistą A. Kwasniewski dėl pernelyg uolios kelių kelių švaistymo užsienio valstybėms.

A. Kwasniewski atsikirtė, kad J. Kaczyński niekais verčia jo pasiekimą atvesti Lenkiją į ES ir NATO.

„Jūsų vyriausybė nepasinaudojo galimybe, kurią mes sukūrėme jums ir būsimoms kartoms“, — sakė A. Kwasniewski ir pažadėjo, kad jis sieks atkurti santykius su Vokietija ir kitomis ES šalimis.

Apklausos rodo, kad penktadalis Lenkijos, kurioje balsavimo teisę turi 30 mln. žmonių, rinkėjų dar nėra apsisprendę, už ką balsuoti.

J. Kaczyński, kuris išliko ramus per visus debatus, nesiliovė žėręs kaltinimų savo varžovui. Ministras pirmininkas ypač kaltino A. Kwasniewski dėl pakantumo korupcijai. Kova su šia blogybe yra viena pagrindinių „Įstatymo ir teisingumo“ rinkimų kampanijos temų.

Prasidėjo naujas Diana mirties tyrimas

Londonas, spalio 2 d. („Reuters“/BNS) — Antradienį galiausiai prasidėjo princesės Diana mirties priežasčių tyrimas, kuris bus atliekamas prabėgus dešimčiai metų nuo tragiškos autoavarijos Paryžiuje, kurią, kaip įsitikinęs jos meilužio tėvas, surengė Didžiosios Britanijos karališkoji šeima.

Mohamed al-Fayed, prabangios Londono parduotuvės „Harrods“ savininkas, ilgai teismuose kovojo, kad tyrimas būtų pateiktas teisėjui ir prišiekusiesiems.

Manoma, kad Londono aukštasis teismas gali užtrukti iki pusės metų, kol nuspręs, ar princesės žūtis buvo atsitiktinė.

Egiptiečių kilmės milijonierius,

kurio sūnus Dodi po didžiulio dėmesio sulaukusio vasaros romano su „žmonių princese“ taip pat žuvo per šią autoavariją, įtaria, kad porą karališkosios šeimos nurodymu nužudė Britanijos saugumo pajėgos.

Jis net nori pašaukti į teismą buvusį Diana vyrą, prinčą Charles ir buvusį jos šešurą, Edinburg hercogą.

„Aukštuomenė padarė vienintelį dalyką, kad mane įskaudintų. Jie nužudė mano sūnų. To aš negaliu atleisti“, — sakė M. al-Fayed.

Prancūzijos ir Britanijos policijos atlikti tyrimai nustatė, kad ši avarija buvo tragiškas incidentas, įvykęs dėl greitai viršijusio vairuotojo kaltės. Tyrimai taip pat parodė, kad nelaimės metu vairuotojas buvo neblaivus.

EUROPA

ROMA

Popiežius Benediktas XVI pareiškė jaučiąs „dvasinį artumą“ Mianmaro žmonėms, kurių taikius protestus chunta malšina jėga. „Su didžiuliu nerimu seku labai rimtus pastarųjų dienų įvykius Mianmare ir noriu pareikšti savo dvasinį artumą tiems brangiems žmonėms, kurie patiria skausmingų išmėginimų“, — po tradicinės Viešpaties angelo maldos sakė popiežius. „Aš iš visos širdies tikiuosi, kad galima rasti taikų sprendimą, kuris būtų šaliai į naudą“, — sakė jis. Benediktas XVI taip pat pasveikino Beidžinge šešiašalės derybose pasiektą naują Šiaurės Korėjos branduolinių ginklų programos etapą.

TALINAS

Estijoje gali būti įsteigta kibersavigny, kuri suvienys savanorius, pasiryžusius atiduoti savo žinias ir sugebėjimus tėvynei ginti nuo kibernetikų. Tai antradienį rašo laikraštis „Eesti Päevaleht“, pažymėdamas, kad šiai idėjai pritarė gynybos ministras Jaak Aaviksoo. Drauge, pažymi laikraštis, kol kas nežinoma, kaip atrodys „Kiberkaitseliit“ — virtuali tradicinės savanoriškosios sukarintos organizacijos „Kaitseliit“ versija. „Aš laikiu specialistų siūlymų ir diskusijų. Gynybos ministerija teigiamai nusiteikusi dėl šio projekto“, — sakė J. Aaviksoo.

VARŠUVA

Lenkijos premjeras Jarosław Kaczyński žengė dar vieną žingsnį, turintį padėti sustiprinti kovą su nusikalstamumu. Likus vos trims savaitėms iki pirmalaikių rinkimų į Seimą, jis įkūrė elitinį prokuratūros biurą, kuriame dirbs per šimtas prokurorų iš visos Lenkijos. Naujojo biuro darbuotojai užsiims operatyvine veikla, susijusia su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu ir korupcija valstybinėse įstaigose. Biuro centras, kuris turės vienuolika padalinių pagrindinių šalies miestuose, įsikurs Teisingumo ministerijos patalpose.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush rengiasi kitą mėnesį priimti Washington, DC, Prancūzijos prezidentą Nicolas Sarkozy, kuris atvyks pirmojo oficialaus vizito į JAV, antradienį pranešė aukštas Baltųjų rūmų pareigūnas. Vizito laukiama tuo metu, kai Jungtinės Valstijos ir jų partneriai, tarp jų Prancūzija, siekia padidinti spaudimą Iranui dėl jo branduolinės programos.

RUSIJA

MASKVA

Čečėnijos Liaudies Susirinkimo (parlamento) pirmininkas Dukuvača Abdurachmanov atmetė teigimus apie „čečėnų pėdsakų“ žurnalistės Anna Politkovskaja nužudymo byloje ir pareiškė nuomonę, kad suinteresuotų nužudymu reikia ieškoti Vakaruose. „Pėdsakų reikia ieškoti ten, kas daugiausiai suinteresuotas. O suinteresuoti tie, kas daugiau rėkia, šaukia. O kur rėkia, šaukia daugiausiai — Vakaruose, ir pėdsakų reikia ieškoti ten“, — pareiškė D. Abdurachmanov spaudos konferencijoje antradienį Maskvoje. Jis pažymėjo, kad nužudyti A. Politkovskaja buvo naudinga „jokiu būdu ne čečėnams“.

AZIJA

ISLAMABADAS

Pakistano parlamentariai, atstovaujantys opozicijai, antradienį įteikė bendrą atsistatydinimo prašymą artėjant prezidento rinkimams, kuriuos surengti numatyta Pakistane spalio 6 dieną. Taip opozicija ketina sutrukdyti perrinkti į valstybės vadovo postą generolą Pervez Musarraf.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Gordon Brown antradienį sakė manantis, kad iki šių metų pabaigos Irake tarnaujančių britų karių skaičius gali sumažėti iki 4,500. Tikimasi, kad iki Kalėdų apie 1,000 karių grįš namo.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

pirmą kartą...

prenumeruojant „Draugą“ (JAV) gaunate nuolaidą – tik 120 dol. metams (Reg. 150 dol.). Atsiųskite vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu („Draugas“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629)

Vajus tęsis visą spalio mėnesį.

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

Margumynai

Lietuvos archeologai tyrinėję Afganistano Goro provincijos istorinį paveldą

Į Lietuvos administruojamą Afganistano Goro provinciją išvyko Lietuvos archeologų ir paveldosaugininkų ekspedicija, kurios dalyviai beveik mėnesį ieško istorijos, archeologijos ir kultūros paveldo liekanų.

„Ekspedicijos metu kalnuotais provincijos keliukais visureigiais bandysime pasiekti numanomas archeologinio ir istorinio paveldo objektus, apie kuriuos gavome informacijos iš palydovinių nuotraukų ir Afganistano paveldosaugininkų“, – prieš išvykdamas pasakojo Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Archeologijos katedros vadovas, profesorius Aleksiejus Luchtanas.

Jo vadovaujama mokslininkų grupė žvalgys numanomas archeologijos objektus aplink Goro provinciją tekančią Hari Rudo upę, kur, kaip manoma, viduramžiais driekėsi vienas iš Didžiojo Šilko kelio karavanų maršrutų.

Lankant objektus bus siekiama nustatyti jų išlikimo būklę, jei įmanoma, įtraukti į registrą bei apibrėžti teisinį paminklų statusą. Lietuvos archeologai lankysis ir sunkiai pasiekiamose Hari Rudo ir Džam Rudo upių santakoje stovinčiame 12 amžiuje statytame 62 metrų aukščio Džamo minarete, menančiame provincijoje kadaise klestėjusią Guridų dinastiją.

Žvalgymų ekspedicijoje dalyvauja ir Afganistano kultūros bei informacijos ministerijos deleguoti vietos archeologai ir paveldosaugininkai. Archeologijos projektų centro „Antiqua“ archeologinės-paveldo sauginės misijos projektą remia ir finansuoja Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM). Logistinė parama archeologams suteiks Lietuvos vadovaujama Goro provincijos atkūrimo grupė.

BNS

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IVAIRŪS

* 66 m. moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių šeimoje. Patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-423-2875.

* Moteris ieško kelioms valandoms darbo. Tel. 708-220-3202.

Konferencijos dalyvius sveikina Ragainės mokiniai ir mokytojai.

Jono Gliniskio nuotr.

MAŽOJI LIETUVA

Mokslo metų pradžios konferencija

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Kraupiškio (Uljanovo) vid. m-ls
lietuvių kalbos mokytoja

*Lietuvninkų sostapile Tilže,
Vandenų vilnimis vainikuota,
Tavo akmenys glūdi nebilūs,
Tavo bokštų smailieji špilniai,
Tavo siauros gatvės išnyra
Mirtingoj Tilžės mūrų migloj
Siaučia Nemunas – daužo abu
krantus.*

Taip rašė poetė Birutė Baltrušaitytė apie Tilžę, kur po vasaros atostogų Karaliaučiaus krašto (Kaliningrado srities) lietuvių kalbos mokytojai susirinko į konferenciją, skirtą 2007–2008 mokslo metų pradžiai.

Susirinkusius viešbučio Rusija (Rossija) konferencijų salėje lietuviškomis dainomis ir eilėmis sveikino Ragainės (Nemano) 2-osios vidurinės mokyklos lietuviškų klasių moksleiviai ir mokytojai.

Konferencijos dalyvė.

Jono Gliniskio nuotr.

Karaliaučiaus (Kaliningrado) Švietimo ministerijos konsultantė I. Depeša pasidžiaugė, kad lietuviškų šeimų vaikai gali mokytis lietuvių kalbos. Tilžės (Sovetsko) švietimo skyriaus vedėja Marina Šliapina padėkojo už bendradarbiavimą ir linkėjo, kad lietuvių kalbos mokymas mokiniais suteiktų džiaugsmo. Tilžės darželyje „Šaltinėlis“ yra dvi lietuviškos grupės. Dvi lietuviškos klasės veikia Tilžės 2-ojoje vidurinėje mokykloje. Šiame lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvas lietuvių bendruomenės pirmininko iniciatyva pradėjo veikti Tilžės 3-ojoje vidurinėje mokykloje.

Tilžės (Sovetsko) konsulato darbuotojas Alvydas Vaitkūnas sakė, kad lietuvių kalba suartina Karaliaučiaus kraštą ir Lietuvą, palinkėjo, kad kelias į mokslą būtų lengvas ir mokiniams, ir mokytojams.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės užsienio lietuvių skyriaus liuanistinio švietimo poskyrio vedėja Daiva Žemgulienė perdavė Lietuvos Vyriausybės premjero Gedimino Kirkeio ir Departamento generalinio direktoriaus Antano Petrausko sveikinimą naujųjų mokslo metų proga, sakydama, kad mokytojų darbas nusipelnė pagarbos, o lietuviškos klasės ir fakultatyvai – tai lietuviybės židiniai. P. Daiva padėkojo tiems Karaliaučiaus krašto žmonėms, kurie prisideda prie lietuviybės puoselėjimo.

Sveikinimo žodį tarė Išruties (Černiachovsko) regioninės pedagoginės kolegijos direktorius J. Komarnickij, palinkėjęs mokytojams mylėti mokinius, tada ir jie mylės mokyklą ir mokytojus.

Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos veiklą Karaliaučiaus krašte apžvelgė asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas. Šiame 23-oje krašto mokyklose veikia lietuviškos klasės ir fakultatyvai. Kasmet organizuojamos lietuvių kalbos olimpiados, vaikų festivaliai „Skambėk, lietuviška dainelė“, seminarai mokytojams, konferencijos. Šiame pirmą kartą buvo organizuota jaunimo olimpiada. 86 krašto moksleiviai vasarą ilsėjosi Lietuvoje. A. Bartnikas padėkojo Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui,

Nukelta į 11 psl.

INDIJA PRIEŠ 20 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 2

Jau pakeliui

Po 25 dienų grįžę namo prisime name visus tuos perspėjimus apie Indijos skurdą, taršą, purvą, korupciją, kvapus ir pan., ir dabar galiu pasakyti, kad visa tai gal ir teko išgyventi ir matyti, bet tai, ką patyrėme Indijoje apie jos kultūrą, architektūrą, istoriją, dvasingumą ir krašto grožį, daugiau negu atsėrė tuos minėtus nepatogumus. Kai pirmą kartą išlipome iš lėktuvo Delhi, pajutome kvapą. Bet tas kvapas ėjo iš oro uosto terminalo vėsinimo aparatų, aplinkinių automobilių išmetamųjų dujų ir nuo po ilgos kelionės nuvargusių keleivių B. O., kas nebuvo blogiau negu gali pasitaikyti ir Čikagos O'Hare ar New York JFK oro uostuose.

Mus kartu su 490 kitų keleivių ir kažkiek įgulos, į ten nunešė didžiulis platus Boeing 747 lėktuvas. Kaip tada būdavo įprasta, keitėme lėktuvus New York, Frankfurte ir net Karachi, Pakistane. Imigracijos ir pasų kontrolės valdininkai atrodė nepermaldaujamai rūstūs, bet dirbo kaip reikiant, girdėjosi greitas pasus stampuojančių antspaudų dūžgesys, kurį lydėjo visame oro uoste girdima vietinė muzika, kuri man skambėjo kaip tūkstančiai čirpiančių uodų.

Buvo praėję vos metai nuo Indira Gandhi žmogžudystės ir Indija dar buvo labai sukrėsta, kai mes lankėmės. Vos išlipus iš lėktuvo mus apsupo saugumo agentai ir pradėjo labai stropiai tikrinti mūsų turimus kelioninius krepšius. Atidarinėjo įvairius tualetų buteliukus, uostė, konfiskavo žirkutes, skutimosi peiliukus, atidarinėjo fotoaparatus, žiūrėjo pro kiekvieną jų lęšį, nors pastarųjų ir neatėmė. Kaip tikrino mūsų didžiulius lagaminus, taip ir neteko pamatyti ar sužinoti. Aš prisiminiau mūsų багаžo tikrinimus, kuriuos kelis kartus jau buvome pergyvenę per pirmas keliones į sovietinę Maskvą. Patikrinimą Delhi oro uoste dabar palyginčiau su beveik isterišku tikrinimu, kurį teko patirti netrukus tuoj po to nelaimingo teroristinio 9/11 užpuolio New York. Ten ir vėl pagalvojau, kad esu Delhi ar tuometinėje Rusijoje.

Indijos sostinėje Delhi

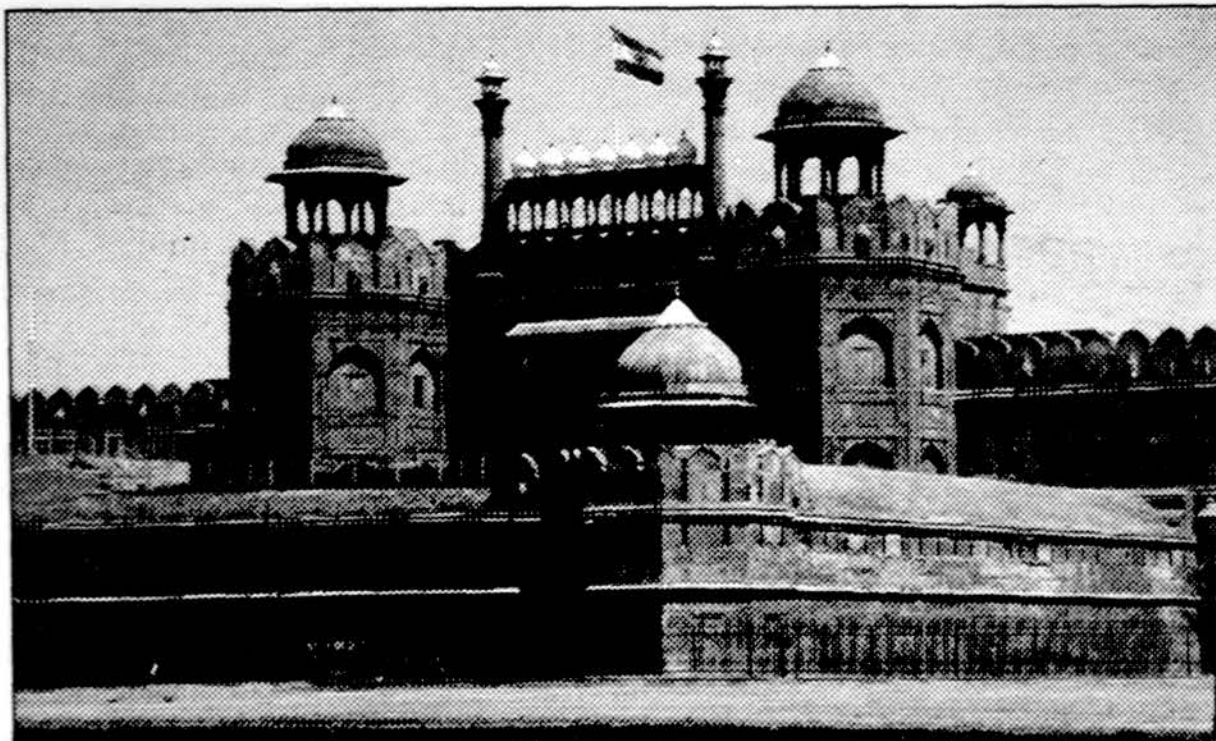
Po tokios ilgos 8,560 mylių kelionės ir tiek persėdimų, nerūpėjo niekas, tik poilsis puikiame Taj Mahal

vardo viešbutyje. Čia susipažinome su mūsų grupės vadovu Vernon Brooks, Čikagos WGN TV stoties buvusiu pranešėju, patyrusiu keliautoju, muziku (ne, čia ne korektūros klaida — Vernon ne muzikas, bet neginčijamai puikus pianistas) ir nepamainomu vadovu su niekada neišsėnkančia humoro gyslele. Jis tuojau mus rimtai perspėjo, jog kai kurie miesto rajonai bus neprieinami dėl vakar mieste įvykusių riaušių, ir parodė laikraštį su antrašte: „Muslims Kidnap Four Hindus“.

Sostinė, kaip jai ir pridera, mums pasirodė labai įdomi senų Mughal laikų ir modernaus XX amžiaus puošmenų kombinacija. Delhi vardas žinomas jau nuo I amžiaus prieš Kr., pergyvenęs septynių įvairių imperijų valdovus, kurie vis išgraudavo miestą ir statydavo naują — savo. 1193 m. miestą užėmė arabai musulmonai ir ten viešpatavo beveik 200 metų, kol garsusis mongolų užkariautojas Tamerlanas (1336—1405) jo visai nesugriovė. Tamerlanas (Timur Lang) tapo Mughal dinastijos įkūrėju, kuris atstatė miestą ir 1526 m. pavadino jį Indijos sostine. Po to Delhi užėmė Afganistano valdovas Sher Shah, dar po to buvo persai, o 1803 m. valdžią perėmė Britų imperija, kol 1947 m. Indija nepasiskelbė nepriklausoma. Anglams valdant, prie senojo Delhi miesto atsirado modernus New Delhi miestas, kuriame anglai pastatė visus administracijos pastatus, puikiai suderindami savo kietą vakarietišką architektūrą su ekstravagantiška rytietišką. Čia yra ir visos gražiosios miesto gatvės bei bulvarai.

Delhi, nors yra tik vienoje iš mažiausių Haryana provincijų, dabar yra Indijos sostinė, su beveik 13 milijonų gyventojų, yra trečias didžiausias Indijos miestas. Du patys didžiausi miestai yra Bombay ir Calcutta, kurie šandien jau yra vadinami Mumbai ir Kolkata. Delhi yra dešiniame Yamuna upės, kuri čia pat įteka į Ganges, krante. Šiaurinėje miesto dalyje įsikūręs senamiestis, apsuptas 1638 m. iš smiltainio statyta siena. Viena jos gale yra taip vadinamas Raudonasis fortas, statytas tik iš raudono smiltainio, susidedantis iš dviejų pagrindinių pastatų, kuriuose kadaise gyveno galingieji Mughal dinastijos imperatoriai. Jo vidinės, dekoruotos sienos yra iš balto marmuro, yra laikomos puikiu Mughal architektūros pavyzdžiu.

Bus daugiau.

Raudonasis fortas, Delhi.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.Illinolspain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

JAV LB Waukegan - Lake County Apylinkė Kviečia visus!

Kaimo Karnavala!

Keptą karką, lietuviškų dešrelių su troškintais kopūstais, kugelio su kiaulės ausimis, taip pat daug kitokių skanių užkandžių jums patieks „Kunigaikščių Užega“.

Veiks baras, kur jums — iš statinės ar iš skardinės — pils putojančio alaus, o „kaimo ponai“ galės vaišintis šampanu, vynu arba brendžiu.

Karnavalą ves gražiausia kaimo pora Aušra ir Hansas. „Kaimo mergas ir bernus“ savo programa linksminis „Sodžius“, o šokiams gros Arūnas Augustaitis.

Prizais bus apdovanoti šauniausiai apsirengę, garsiausiai dainuojantys, net daugiausia boka alaus išgėrę kaimiečiai. Taip pat bus surengtos valgybos, gėrimo, bulvių skutimo ir kitokios varžybos, o kas juose nelaimės, galės sėkmę išbandyti loterijoje.

Apsirengimas: įleidžiami kaimiečiai, ponaičiai, lauko kaliausės, paršiukai ir kiti gyvuliukai, net bulvių ir runkelių maišai, priklausomai nuo kiekvieno karnavališkos išmonės ir sugebėjimų.

Į karnavalą kviečiame Spalio mėnesio 27 dieną, šeštadienį, kuris vyks Vokiečių Centro salėje, 259 West Grand Avenue, Lake Villa, Illinois. Pradžią — 6 valandą. Įėjimo kaina \$35.

Bilietus nusipirkite iki Spalio 21 dienos. Informacijos skambinkite Algiiu Marcinkevičiui 847-543-4313. Čekių, išrašytus „Lithuanian American Community“ vardu, kartu su svečių vardais/pavardėmis, siųskite: Elenai Skališienei, 119 Sheridan Court, Waukegan, IL 60085.

Linksminkimės!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

„Seklyčioje” surengtos popietės metu – popiečių vedėja Rita Šakenienė.

ŠILUVOS MARIJOS PAVEIKSLAS PRADĖJO PILGRIMINĘ KELIONĘ

ANTANAS PAUŽUOLIS

2008 metais Lietuva švęs 400 metų jubiliejų nuo Marijos apsireišimo Lietuvoje, Šiluvos bažnytkaimyje. Apsireišimas buvo pripažintas aukščiausios bažnytinės vyriausybės, popiežiaus ir jo kolegijos.

Šiam jubiliejui įamžinti ir kartu tautiečių pamaldumui Marijai ir Dievui pakelti Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius paskelbė pasirengimo gaires, kaip Šiluvos Marijos jubiliejus turėtų būti paminėtas, ypač pilgriminės kelionės metu.

Čikagoje Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija yra laiminga turėdama Šiluvos Marijos, laikančios kūdikėlį Kristų ant rankų, paveikslą. Parapijos klebonas kun. Anthony Markus yra Šiluvos Marijos mylėtojas ir siekia, kad pamaldumas jai būtų paskleistas ir svetimtaučiams. Jis net parašė mažą maldų knygelę anglų ir lietuvių kalbomis. Jo žodžiais tariant, „Šiluvos Marijos apsireišimas turi pasklisti po visą katalikišką pasaulį.”

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas prašė, kad parapijiečiai parsineštų į savo namus šį paveikslą, kad pasimelstų jai ir pasiruostų ateinančiam jubiliejui.

„Seklyčios” popiečių vedėja Rita Šakenienė, pasitarusi su Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirmininku Juozu Polikaičiu, rugsėjo 26 d. atliko pirmą pilgriminę

kelionę iš parapijos į lietuviams labai mielą „Seklyčią”. Paveikslas buvo padėtas tarp gelių ir degančių žvakių.

Rita Šakenienė pakvietė Juozą Polikaitį papasakoti apie Marijos apsireišimą Šiluvoje, ateinantį 400 metų jubiliejų, taip pat galimybę šį paveikslą parsivežti į savo namus. Jis pabrėžė, kad Lietuvai, pasaulio tautoms, visiems žmonėms reikia Marijos ir Kristaus meilės, nes žmonijoje per daug smurto, nekaltų kūdikių žudymų, skrybių, meilės artimui stokos ir daugelio kitų negerovių. Tik žmonijai grįžus prie Dievo meilės ir maldų tarp žmonių galėtų išsivrauti taika.

Popietės metu išdalintos maldų knygtės ir iš jų pasimelsta Marijai ir kūdikėliui Kristui. Popiečių lankytojai buvo dėkingi Ritai Šakenienei ir Juozui Polikaičiui už suteiktą galimybę būti pirmaisiais pilgriminės kelionės dalyviais.

Šis Šiluvos Marijos paveikslas keliaus po Čikagos apylinkes lankdamas tikinčiuosius ir grįš į parapiją 2008 m. rugsėjo mėnesį per Šiluvos atlaidus. Tada jis bus įteiktas kardinolui Frances George, kuris pasižadėjo dalyvauti būsimose iškilmėse.

Norintieji priimti šį paveikslą į savo namus turėtų paskambinti parapijos sekretorei, seselei vienuolei Joanai-Marijai Sheinauskas, SSC, tel., 773-776-4600.

Švč. Mergelės Marijos paveikslas pradėjo savo pilgriminę kelionę. „Seklyčioje” vykusios popietės metu visi susirinkusieji meldėsi iš išdalintų maldų knygių. Joe Kulys nuotraukos.

Dainininkės JURGOS ŠEDUIKYTĖS koncertai vyks:

Čikagoje – spalio 26 d., penktadienį, 8 val. v., Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636

Cleveland – spalio 27 d., šeštadienį, 7 val. v., Lietuvių namuose, 877 E. 185th St., Cleveland, OH 44119

Detroit – spalio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p., Dievo Apvaizdos Bažnyčios salėje, 25335 W. 9 Mile Road, Southfield, MI 48033

Baltimore – lapkričio 3 d., šeštadienį 7 val. v., Lietuvių namuose, 851-853 Hollins Street, Baltimore, MD 21201

New York – lapkričio 4 d., sekmadienį (laikas ir vieta bus paskelbti vėliau)

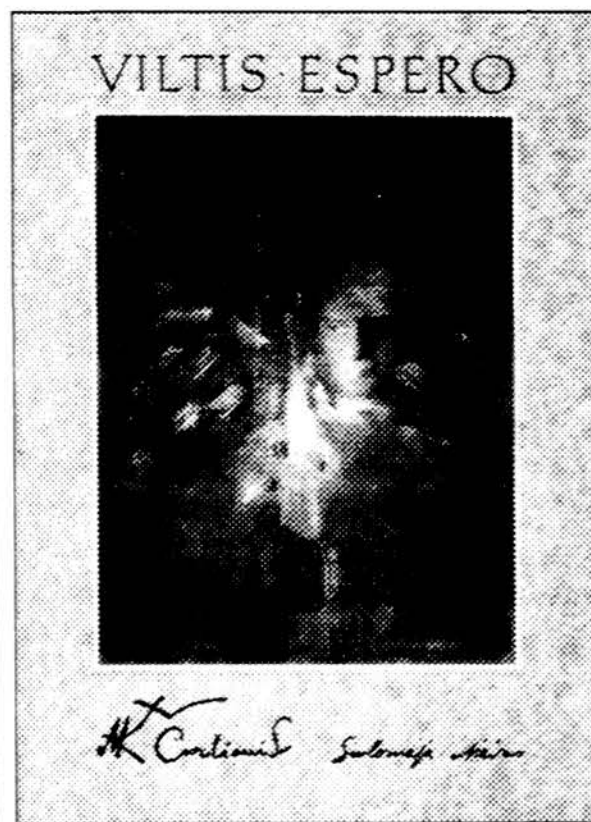
Boston – lapkričio 9 d., penktadienį, 7:30 val. v., Lietuvių namuose, 368 W. Broadway Street, So. Boston, MA 02127

Philadelphia – lapkričio 10 d., šeštadienį, 7 val. v., Lietuvių namuose, 2715 East Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134

Rengia
JAV LB Krašto valdyba

„Draugo” knygynėlyje

Dailės ir poezijos jungtis

Draugo knygynėlyje galima įsigyti įdomiai paruoštą M. K. Čiurlionio reprodukcijų ir S. Nėries poezijos leidinį – „Viltis. Espero”. Leidinys paruoštas lietuvių ir esperanto kalbomis. S. Nėries eilėraščius vertė Inita Tamošiūnienė ir Petras Čeliasauskas. „Viltis” arba „Espero” – tai aštuonios M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijos ir jų motyvais Salomėjos Nėries sukurti eilėraščiai. Leidinio įžangoje Robertas Keturakis rašo: „M. K. Čiurlioniui priklausio amžius, kuris pasižymi tuo, kad jo metu nenuilstamai, pasitelkus, regis, visą – tamsiąją ir šviesiąją – žmogiškąją patirtį, atkakliai, mėgėjiškai ir genialiai

buvo ieškoma su svaiginančia pažanga ir visagalybe įsikalbėjusia civilizacija prarandamo Dievo.

Ir ne vien ieškoma Dievo, bet ilgimasi didelių, likiminių dvasinių vertybių, galinčių nukreipti žmogaus žvilgsnį nuo klampaus vartotojiškumo ir patogios viendienystės į žvaigždes, Visatos gelmę ir paslaptį.”

Asociatyvi, simbolinė M. K. Čiurlionio tapyba visada buvo atvira poetinėms interpretacijoms. „Viltyje” pateikiamos S. Nėries eilės, įžodina Čiurlionio paveikslus, priverčia juos prabilti ne tik vaizdu, bet ir žodžiu. Abiem kūrėjams svarbus gyvenimo prasmės pajautimas, kuris, Keturakio teigimu, atsiskleidžia per begalybės ir ribotumo suvokimą.

Leidinį apipavidalino dailininkas Gediminas Pempė, 2005 m. išleido leidykla „Ryto varpas”.

Tad visi, besidomintys dailės ir poezijos jungtimis, norintys perskaityti Nėries eiles esperanto kalba bei dar kartą pasigėrėti Čiurlionio „Pasakos”, „Šaulio” ir kitų paveikslų reprodukcijomis, galite leidinį įsigyti „Draugo” knygynėlyje. Kaina 16 dol.

Knygą galima įsigyti paštu, pridant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė A. T.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

MAŽOJI LIETUVA

Atkelta iš 8 psl. Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, visiems, kurie teikia paramą lietuviškai veiklai.

Savo darbo patirtimi pasidalijo Gumbinės (Gusevo) 5-osios vidurinės mokyklos mokytoja Irena Tiriuba. Šioje mokykloje lietuvių kalbos ir etnokultūros būrelis veikia nuo 1995 metų. Užsiėmimų metu moksleiviai mokomi lietuvių kalbos, supažindinami su Lietuva, jos istorija, kultūra. Lietuviškas vaikų folkloro ansamblis „Nadruvėlė“, kuriam vadovauja I. Tiriuba, dalyvauja įvairiuose mokyklos, rajono, krašto renginiuose, šiemet dalyvavo dainų šventėje Vilniuje.

Apie lietuvišką veiklą Tilžės (Sovetsko) 2-ojoje vidurinėje mokykloje papasakojo mokytoja Vitalija Kovalenko, o Algirdas Karmilavičius kalbėjo apie darbą lietuviškose klasėse Karaliaučiaus 35-ajame licejuje, kur lietuviškos klasės veikia nuo 1998 m. Lietuvių kalbos mokosi 137 moksleiviai. Lietuviškas vaikų folkloro ansamblis „Gintarėlis“, kurio vadovas A. Karmilavičius, koncertuoja ne tik Karaliaučiaus krašte, bet dalyvavo pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje, koncertavo Lenkijoje.

Konferencijoje buvo pristatyta Arvydo Juozaičio knyga „Karalių miestas be karalių“. Generalinio konsulato kultūros atašė Karaliaučiuje (Kaliningrade) A. Juozaitis papasakojo, kaip buvo parašyta ši knyga, kurią išleido UAB „Eglės“ leidykla. Jos turinys suskirstytas į keturiolika skyrių, vadinamų vigilijomis. Knygoje gausu ne tik istorinių faktų, bet atsispindi ekonominė, politinė ir kultūrinė krašto šandiena. Autorius sako, kad knygoje nėra vyraujančios politinės linijos, joje atsiveria srities panorama, gausu fotografijų.

Šią A. Juozaičio knygą mokytoja poetė Rūta Leonova, gyvenanti Karaliaučiuje, verčia į rusų kalbą. R. Leonova gavusi ją dovanų, pradėjo skaityti ir negalėjo atsistraukti. Tai lietuvių rašytojo filosofo žvilgsnis į šį regioną, – sakė poetė Rūta.

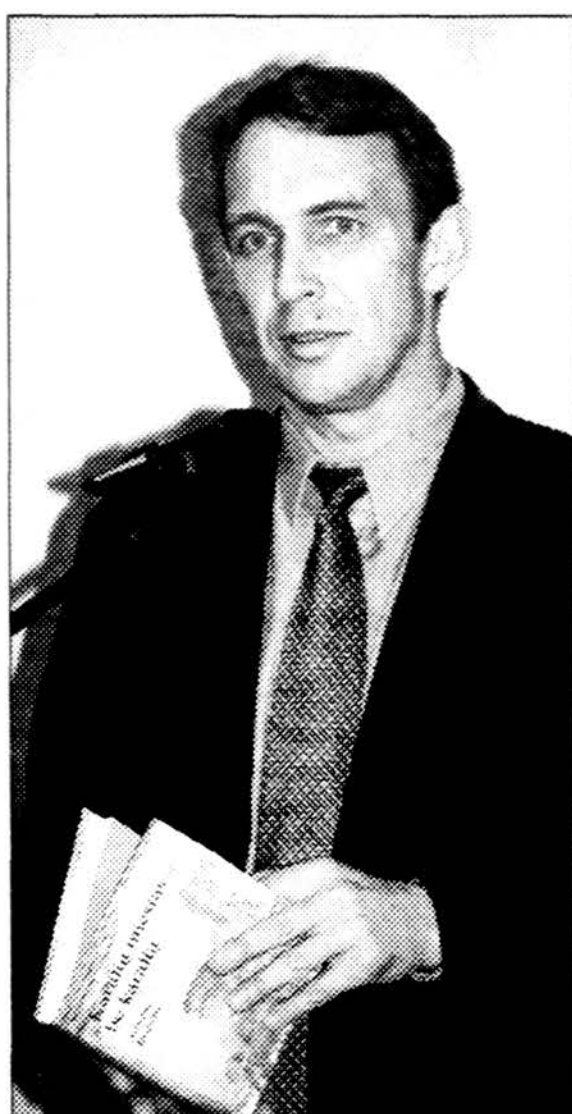
Konferencijos dalyviams dainavo Tilžės (Sovetsko) 3-osios vidurinės mokyklos ansamblis. Klausėmės ir nuotaikingo Tilžės kazokų ansamblio koncerto.

Po oficialios dalies suorganizuota ekskursija po miesto įžymiausias vietas. Pavaikščiujome Tilžės gatvėmis, menančiomis praeitį, klausėmės gėdės pasakojimo apie jo istoriją.

Miestas įsikūręs skalvių žemėje Nemuno ir Tilžės santakoje, antras pagal dydį Karaliaučiaus krašte, vienas žaliausių srities miestų. XV a. Tilžė buvo žvejų kaimelis. XVI a. mieste veikė turgus, bažnyčia ir smuklės. XIX a. vokiečiai miestą pavadino Tilsit. Per didįjį marą, išmirus pusei Tilžės gyventojų, į miestą atkelti zalcburgiečiai. Net ir tada Tilžės apylinkės išliko lietuviškos.

1524 m. Tilžėje įkurta evangelikų liuteronų parapija, lietuviams buvo pastatyta atskira bažnyčia. 1807 m. Tilžėje apsistojo Napoleonas. Nemune ant plausto ties sudegintu tiltu jis susitiko su caru Aleksandru I. Tais pačiais metais jie pasirašė Prūsijai naudingą Tilžės sutartį.

XIX a. Tilžėje buvo pastatyta gražių neoklasicizmo pastatų, mūitinė, mokyklų, paštas, fabrikų. Miestas

A. Juozaitis pristato savo knygą.
Jono Glinskio nuotr.

ypač išaugo 1833 metais, nutiesus Karaliaučiaus-Klaipėdos plentą.

XIX-XX a. sandūroje Tilžė tapo lietuviškos veiklos centru. Čia veikė Otono fon Maudenrodės, Jurgio Mikšo, Martyno Jankaus, Enzio Jagomasto ir kt. spaustuvių, Martos Zau-niutės, globojusios nuo caro žandarų pabėgusius lietuvių, knygynas.

Uždraudus lietuvišką spaudą Lietuvoje, vyskupo Motiejaus Valančiaus rūpesčiu Tilžėje pradėtos leisti knygos lietuvių kalba ir gabenti jas per sieną į Didžiąją Lietuvą. Knygnešystė buvo laikoma politine veikla, už kurią grėšė kalėjimas arba katorga Sibire.

Mieste klestėjo lietuviška veikla. Tilžėje buvo suformuotas lietuvių dragūnų pulkas. Įkurta lietuvių literatūros draugija, Tilžės lietuvių klubas, lietuvių giedotojų, kultūros draugija, kuriai vadovavo Vydūnas. Pirmoji lietuvių visuomeninė draugija „Birutė“, veikusi Tilžėje, gaivino lietuvių kalbą, leido lietuviškas knygas, žadino tautinę sąmonę.

Tilžė garsėjo savo įžymiais žmonėmis: rašytojais, kultūros, visuomenės veikėjais. Čia gimė Danielius Kleinas, pirmosios lietuvių kalbos gramatikos autorius, mokėjęs net aštuonias kalbas. Tilžėje gimė vokiečių rašytojas Johan Borovski, lietuvių kultūros veikėjas Fridrichas Pretorius. Tilžės gimnaziją baigė dailininkas Adomas Brahas, baltistas Viktoras Falkenhanas.

1892 m. iš Kintų į Tilžę persikėlė filosofas ir rašytojas, mokytojas ir visuomenės veikėjas Vydūnas, Tilžėje gyvenęs iki 1944 m. emigracijos. Nuo 1894 m. iki 1912 m. Tilžėje gyveno vienas paskutiniųjų Mažosios Lietuvos tautosakos rinkėjų ir leidėjų, išleidusių penkias knygas, Vilius Kalvaitis.

Dabar spaudos skelbtai duomenimis Tilžėje gyvena 1,657 lietuviai, t. y. 3.8 proc. visų gyventojų. Tilžė praeityje buvo įžymus lietuvių politikos, kultūros centras, Mažosios Lietuvos sostinė. Atrodo, kad miesto gatvės, tiltai, savitos architektūros išlikę pastatai tarsi nenori pamiršti savo garsios praeities.

„Tilžės mįslinga saulelė“, kaip ją pavadino poetė B. Baltrušaitytė, tą dieną maloniai švietė mums.

A † A Dailininkė sesuo M. MERCEDES MICKEVIČIUS, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2007 m. spalio 1 d. Šv. Kazimiero seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL, sulaukusi 92 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Aušros Vartų (Our Lady of Vilna), Chicago, IL. Vienuolynė įžaduose išgyveno 72 metus.

Nuliūdę liko: Šv. Kazimiero seserys; dukterėčios Carol Sauder, Bernice Matis, Colette Parzygnat, Denise Szott-Casoti ir jų šeimos; sūnėnai Daniel Matis, Ronald Matis, Larry Szott ir jų šeimos.

Velionė bus pašarvota ketvirtadienį, spalio 4 d. nuo 3 v. p.p. iki 7 v.v. Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems 7 v.v.

Laidotuvių šv. Mišios vyks penktadienį, spalio 5 d. 10 val. ryto Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių sesuo Mercedes bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse bei pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys

A † A AUGUSTĖ ŠILGALIENĖ DRAVININKAITĖ

Mirė 2007 m. rugsėjo 29 d., sulaukusi 98 metų.

Gimė Lietuvoje, Balčių kaime. Gyveno Čikagos apylinkėje, Burbank priemiestyje. Amerikoje išgyveno 57 metus.

A. a. Augustė buvo žmona a. a. Aleksandro Šilgalio, su kuriuo išgyveno 59 metus.

Nuliūdę liko: vyriausio sūnaus, a. a. Jono žmona Madelon ir dukros Heidi ir Tiffany, sūnus Emilis su žmona Erika ir vaikais — Mark su žmona Jessica ir Andrea su vyru David Stodola, sūnus Aleksandras Šilgalis su žmona Živile ir sūnus Aleksandras ir Vytenis; duktė Olga su vyru Phillip Connor ir vaikai (Keith su žmona Debbie Nelson ir Augustės proanūkiai Tara ir Jake; Kaari ir Bill Roberts su proanūkiais Liam ir Meilė); duktė Erika ir Mike Gehle su dukrom (Meredith ir Bret Morrison ir proanūkiai Braden ir Gavin, ir Allison Knight). Nuliūdę liko ir brolis Augustas Dravininkas su žmona Alina, seserėčia Lydia Dravininkienė bei kiti giminės ir draugai čia ir Lietuvoje.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, spalio 3 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v. v. Kosary laidojimo namuose, 9837 S. Kedzie Ave., Evergreen Park. Religinės apeigos 7 val. vakare.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 4 d., 10 val. ryto Ziono Evangelikų Liuteronų bažnyčioje, 9000 S. Menard, Oak Lawn. A. a. Augustė bus palaidota Bethania kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Ziono parapijai arba Naumiesčio bažnyčiai Augustės vardu.

Nuoširdžiai kviečiame visus draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime.

Nuliūdusi Šilgalių šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A † A ROMANAS BILIŪNAS JAV aviacijos pulkininkas

Iškeliavo į amžinybę 2006 m. spalio 2 d. ir buvo palaidotas Arlington National Cemetery.

Šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 7 d., sekmadienį, 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Park, Čikagoje.

Prašom gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti aštą Romą savo maldose ir mintyse.

Artimieji

Paskubėkite įsigyti bilietus!

DRAUGO POKYLIS

jau šį šeštadienį, spalio 6 d., 6 val. v.

Willowbrook Ballroom

8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL

**Garbės svečias – LR ambasadorius JAV
AUDRIUS BRŪZGA**

Dėl bilietų skambinkite į „Draugo“ administraciją tel. 773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus atnaušamos šeštadienį, spalio 6 d., 9:30 v. ryte, seselių Motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Šv. Mišių auką atnaušaus kunigas Donald Petraitis, MIC. Visus kviečiame dalyvauti.

♦Lietuvių Verslo tarybos metinis susirinkimas vyks š. m. spalio 7 dieną, sekmadienį, Willowbrook pokylių salėje (8900 S. Archer Avenue, Willow Springs, IL 60480). Vakaro pradžia 6 val. v. (kokteiliai), 6:45 val. v. (vakarienė). Įėjimo kaina su vakariene: 35 dol. (vietų skaičius ribotas). Apie savo dalyvavimą maloniai prašome pranešti Lietuvos Respublikos generalinio konsulato telefonu 312-397-0382, ext. 204 arba elektroniniu paštu: lbc@ltconschi.org. Čekius, išrašytus „Lithuanian Business Council“ vardu, prašome iki spalio 1 d. siųsti adresu: 211 E. Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL. 60611.

♦Jaunimo centro kavinėje spalio 7 d., sekmadienį, 12 v. p. p. kalbės svečias iš Lietuvos, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės antropologijos centro vadovas, profesorius Vytis Čiubrinskas. Jo tema – „Dabartinės emigracijos iš Lietuvos problemos ir ateities perspektyvos“. Kviečiame visuomenę apsilankyti. Bus vaišės.

♦Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų putnamiečių metinė vakarienė vyks spalio 14 d., sekmadienį, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 2 val. p. p. šv. Mišios tėvų jėzuitų kop-

lyčioje, 3 val. p. p. – vakarienė. Tel. pasiteiravimui: 773-585-3570 (V. Čepaitienė).

♦Korp! Giedra rengia pranešimą visuomenei apie žmones su negalia Lietuvoje. Savo darbo patirtimi šioje srityje pasidalins Vitas Underys iš Detroit, Michigan spalio 21 d. 12:30 v. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Visus kviečiame apsilankyti.

♦Spalio 21 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvos Dukterų draugija kviečia į „Rudens pietus“, kurie vyks Camelot pokylių salėje, 8624 W. 95th Street, Hickory Hills. Vietas prie stalų užsisakyti galite tel. 708-599-5727 (Irena Gelažienė) arba 708-499-4845 (Aldona Rukuižienė). Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

♦Spalio 26 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre 7:30 val. v. vyks Reginos Benson (Colorado) tekstilės darbų parodos „Vizijos“ atidarymas. Dalyvaus autorė. Maloniai kviečiame visus į parodos atidarymą.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦LB Hartford apylinkės metinis pokylis rengiamas lapkričio 10 d., šeštadienį. Vakaras įvyks Šv. Trejybės parapijos salėje. Programoje: tautinių šokių grupė „Berželis“, vadovaujama D. Dzikičienės, bei liaudies dainų vienetas „Sodžius“, vadovaujamas R. Jalinskienės. Prieš programą – pietūs, po programą – šokiai, grojant S. Telšinskui. Informacija ir stalų užsakymas tel. 860-657-9067. LB Hartford apylinkės valdyba, vadovaujama V. Kogelio, kviečia visus apsilankyti ir linksmai praleisti vakarą su draugais.

**Sekmadienį, spalio 7 d., 12:30 val. p.p.
Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont**

LITERATŪRINĖ POPIETĖ

skirta visuomenininko, rašytojo, humoristo

Antano Gustaičio 100-osioms gimimo metinėms paminėti

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius taip pat užsisakė stalą „Draugo“ pobūvyje spalio 6 d., 6 val. v. Willowbrook pokylių salėje. Esame dėkingi, kad prisijungėte prie mūsų. Tikimės, kad puikiai praleisite vakarą kartu su kitais „Draugo“ skaitytojais ir rėmėjais.

Pirmieji Draugo fondo vajeaus įnašai

Draugo vajeaus šimtininkai solistai – Vaclovas ir Margarita Momkai iš Chicago, IL – pirmieji atsiliepė į Draugo fondo vajeaus atsiųsdami 100 dol. Jų įnašas dabar siekia 1,600 dol. Draugo fondo taryba taria nuoširdų ačiū. Parama Draugo fondui – parama dienraščiai.

Lietuvių rašytojų draugijos laureatas dr. Antanas Lipskis už savo parduotas knygas 60 dol. paaukojo „Draugui“. „Draugo“ vadovybė nuoširdžiai dėkoja už paramą dienraščiai. Dr. Antanas ir Aldona Lipskiai dalyvaus „Draugo“ pokilyje spalio 6 d., Willowbrook pokylių salėje.

Edmundo Lipskio nuotraukoje: Literatūrinės premijos įteikimo vakarą š. m. rugsėjo 30 d. Iš k.: Dr. Vytas Urba, Aldona Lipskienė, Aldona Klygienė, Marija Remienė, laureatas dr. Antanas Lipskis, Marytė Ambrozaitienė ir Aldona Urbienė.

Lietuvos Vyčiai jau užsisakė stalą „Draugo“ pobūvyje spalio 6 d., Willowbrook pokylių salėje. Nuoširdžiai dėkojame bei kviečiame prisijungti ir kitas organizacijas, ištikimus „Draugo“ skaitytojus bei sudalyvauti šiame iškilmingame renginyje.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos

30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.

Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

www.johngibaitis.com

gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais

įmokėjimais ir prieinamais

nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Savings,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747.

Advokatas

Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas

DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių

Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

Valandos pagal susitarimą